

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 16. marts 2006
Kontor: 2.ø.kt.
J.nr.: 2006-2400-39
Sagsbeh.: NMJ
Fil-navn: fudv01/lovforslag/udligning

Udkast

**Forslag
til**

Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Denne lov indeholder regler om:

- 1) udligning af forskelle mellem kommunernes økonomiske forudsætninger som følge af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov,
- 2) generelle statstilskud til kommuner og
- 3) særlige tilskuds- og udligningsordninger.

Kapitel 2

Landsudligning

§ 2. En kommune, hvis udgiftsbehov efter § 3 er større end kommunens beregnede skatteindtægter efter § 6, modtager et udligningstilskud. En kommunes udligningstilskud beregnes som 58 procent af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Stk. 2. En kommune, hvis udgiftsbehov efter § 3 er mindre end kommunens beregnede skatteindtægter efter § 6, betaler et udligningsbidrag. En kommunes udligningsbidrag beregnes som 58 procent af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Stk. 3. Udgifterne til kommunernes udligningstilskud efter stk. 1 finansieres dels af de kommunale udligningsbidrag efter stk. 2 og dels af staten, jf. § 14, stk. 4.

Stk. 4. Udligningsprocenten i stk. 1 og 2 reguleres efter bestemmelserne i § 25.

§ 3. En kommunes samlede udgiftsbehov opgøres som summen af kommunens aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 4, og kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov, jf. § 5.

Stk. 2. Af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter henregnes i 2007 70 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov og 30 pro-

cent til kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. Fra og med 2008 forhøjes vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov hvert år med ¼ procentpoint, mens vægten af de aldersbestemte udgiftsbehov nedsættes med ¼ procentpoint.

§ 4. En kommunes aldersbestemte udgiftsbehov beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper, jf. § 31, ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning,
- 2) den gennemsnitlige rejsetid til 2.000 indbyggere ganget med kommunens indbyggertal og med et enhedsbeløb. Enhedsbeløbet opgøres som 2 procent af den del af de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter, som henregnes til de aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 3, stk. 2, divideret med det samlede indbyggertal i hele landet.

§ 5. Det socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger efter § 3, stk. 1, opgøres som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socioøkonomisk indeks for den enkelte kommune, jf. stk. 2. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger beregnes ud fra udgiftsandelen efter § 3, stk. 2, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Stk. 2. En kommunes socioøkonomiske indeks efter stk. 1 beregnes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hele landet og kommunens andel af indbyggertallet i hele landet:

- 1) antallet af 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen, opgjort som det største antal baseret på en opgørelse i beregningsåret eller baseret på en opgørelse i året 3 år forud for beregningsåret, med en andel på 18 procent,
- 2) antallet af 20-49-årige uden erhvervsuddannelse med en andel på 17,5 procent,
- 3) det sammenvejede antal af udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder med en vægt på 5 procent,
- 4) antallet af diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen, med en vægt på 5 procent,
- 5) antallet af familier i visse boligtyper med en vægt på 15 procent,
- 6) antallet af børn i familier med lav uddannelse med en vægt på 15 procent,
- 7) antallet af enlige over 65 år med en vægt på 2,5 procent,
- 8) antallet af personer med lav indkomst med en vægt på 10 procent,
- 9) antallet af handicappede uden for arbejdsstyrken med en vægt på 5 procent,
- 10) antallet af indvandrere og efterkommere med en vægt på 2,5 procent,
- 11) beregnet antal tabte leveår opgjort i forhold til den kommune, hvis indbyggere har den højeste middellevetid, med en vægt på 2,5 procent og

12) den årlige nedgang i befolkningstallet i kommunen opgjort over en 5 årig periode med en vægt på 2 procent.

§ 6. En kommunes beregnede skatteindtægter efter § 2 opgøres som kommunens beskatningsgrundlag ganget med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau.

Kapitel 3

Hovedstadsudligning

§ 7. En kommune i hovedstadsområdet, hvis udgiftsbehov efter § 8 er større end kommunens beregnede skatteindtægter efter § 11, modtager et udligningstilskud. En kommunes udligningstilskud beregnes som 27 procent af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Stk. 2. En kommune i hovedstadsområdet, hvis udgiftsbehov efter § 8 er mindre end kommunens beregnede skatteindtægter efter § 11, betaler et udligningsbidrag. En kommunes udligningsbidrag beregnes som 27 procent af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Stk. 3. Udligningsprocenten i stk. 1 og 2 reguleres efter bestemmelserne i § 25.

§ 8. En kommunes samlede udgiftsbehov til brug for hovedstadsudligningen opgøres som summen af kommunens aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 9, og kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov, jf. § 10.

Stk. 2. Af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for kommunerne i hovedstadsområdet henregnes i 2007 70 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov og 30 procent til kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. Fra og med 2008 forhøjes vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov hvert år med ¼ procentpoint, mens vægten af de aldersbestemte udgiftsbehov nedsættes med ¼ procentpoint.

§ 9. En kommunes aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 8, stk. 1, til brug for hovedstadsudligningen beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper, jf. § 31, ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning,
- 2) den gennemsnitlige rejsetid til 2.000 indbyggere ganget med kommunens indbyggertal og med et enhedsbeløb. Enhedsbeløbet opgøres som 2 procent af den del af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet, som henregnes til de aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 8, stk. 2, divideret med det samlede indbyggertal i hovedstadsområdet.

§ 10. Det socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger efter § 8, stk. 1, opgøres som et gennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socioøkonomisk indeks for den enkelte kommune, jf. stk. 2. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger i hovedstadsområdet beregnes ud fra udgifts-

andelen efter § 8, stk. 2, divideret med indbyggertallet i hovedstadsområdet.

Stk. 2. En kommunes socioøkonomiske indeks efter stk. 1 beregnes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hovedstadsområdet og kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet:

- 1) antallet af 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen, opgjort som det største antal baseret på en opgørelse i beregningsåret eller baseret på en opgørelse i året 3 år forud for beregningsåret, med en andel på 10 procent,
- 2) antallet af 20-49-årige uden erhvervsuddannelse med en andel på 25 procent,
- 3) det sammenvejede antal af udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder med en vægt på 7,5 procent,
- 4) antallet af diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen, med en vægt på 10 procent,
- 5) antallet af familier i visse boligtyper med en vægt på 7,5 procent,
- 6) antallet af børn i familier med lav uddannelse med en vægt på 25 procent,
- 7) antallet af enlige over 65 år med en vægt på 10 procent og
- 8) antallet af indvandrere og efterkommere med en vægt på 5 procent.

§ 11. En kommunes beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen efter § 7 opgøres som kommunens beskatningsgrundlag ganget med en skattetryksfaktor for hovedstadsområdet. Skattetryksfaktoren for hovedstadsområdet opgøres som forholdet mellem de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter for kommunerne i hovedstadsområdet og det samlede beskatningsgrundlag for kommunerne i hovedstadsområdet.

Kapitel 4

Tilskud til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet

§ 12. Der ydes et årligt tilskud til de kommuner uden for hovedstadsområdet, hvor forskellen mellem kommunens udgiftsbehov efter § 3 pr. indbygger og kommunens beregnede skatteindtægter efter § 6 pr. indbygger overstiger 25 procent af de gennemsnitlige kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger.

Stk. 2. Tilskuddet pr. indbygger efter stk. 1 beregnes som 32 procent af den del af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov efter § 3 pr. indbygger og kommunens beregnede skatteindtægter efter § 6 pr. indbygger, der overstiger 25 procent af de gennemsnitlige kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger. Det samlede tilskud fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.

Stk. 3. Udgifterne til tilskud efter stk. 1 finansieres af staten, jf. § 14, stk. 4.

Stk. 4. Udligningsprocenten i stk. 2 reguleres efter bestemmelserne i § 25.

Kapitel 5

Overudligning

§ 13. For kommunerne uden for hovedstadsområdet gælder det, at hvis en stigning i en kommunes udskrivningsgrundlag ville påføre kommunen et samlet tab efter §§ 2 og 12, som overstiger 92 procent af gevinsten i form af øget provenu af indkomstskat, korrigeres tilskud efter § 12.

Stk. 2. Den samlede korrektion efter stk. 1 fordeles i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal i hele landet.

Stk. 3. For kommunerne i hovedstadsområdet gælder det, at hvis en stigning i en kommunes udskrivningsgrundlag ville påføre kommunen et samlet tab efter §§ 2 og 7, som overstiger 92 procent af gevinsten i form af øget provenu af indkomstskat, korrigeres tilskud eller bidrag efter § 7.

Stk. 4. Den samlede korrektion efter stk. 3 fordeles på kommunerne i hovedstadsområdet i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal i hovedstadsområdet.

Stk. 5. Hvis en kommune i hovedstadsområdet er omfattet af reglen i stk. 3, hvis kommunen yder bidrag efter § 7, og hvis kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten, beregnes et særligt bidrag for kommunen. Det særlige bidrag udgør forskellen mellem den beregnede korrektion efter stk. 3 og en beregnet korrektion efter den samme bestemmelse, såfremt kommunens udskrivningsprocent havde svaret til beskatningsniveauet.

Kapitel 6

Statstilskud

§ 14. Staten yder et årligt tilskud til kommunerne, som fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes som summen af:

- 1) det foregående års tilskud med tillæg eller fradrag som følge af engangsreguleringer og op- og efterreguleringer,
- 2) regulering for den forventede pris- og lønudvikling i den kommunale sektor fra det foregående år til tilskudsåret,
- 3) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og regionerne i tilskudsåret,
- 4) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i den statslige regulering af kommunernes virksomhed i tilskudsåret,
- 5) kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til kontanthjælp, orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere, kommunal aktivering, revalidering, udgifter til ledighedsydelse, kommunale udgifter til danskundervisning af udlændinge samt introduktionsydelse og aktivering efter kapitel 4 og 5 i lov om integration af udlændinge i Danmark, førtidspension og erhvervsgrunduddannelse i tilskudsåret.

Stk. 3. Finansministeren kan med virkning for tilskudsåret med Finansudvalgets tilslutning forhøje eller nedsætte tilskuddet opgjort efter stk. 2, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale økonomi taler herfor.

Stk. 4. Det årlige tilskud fastsat efter stk. 1-3 fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for statens andel af udgifterne til udligningstilskud efter § 2, stk. 3, udgifterne til statstilskuddet efter § 12, den årlige tilskudsramme efter § 17 med fradrag af eventuelt uforbrugt tilskudsbeløb for beregningsåret og tidligere tilskudsår samt for forskellen mellem tilskud og bidrag efter § 38, stk. 1-4. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede indbyggertal. Dog kan indenrigs- og sundhedsministeren med Finansudvalgets tilslutning helt eller delvis fordele reguleringer efter stk. 3 i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 5. Finansministeren kan med Finansudvalgets tilslutning senere forhøje eller nedsætte tilskuddet for tilskudsåret, hvis der sker ændringer i de forhold, der er omtalt i stk. 2 og 3, eller hvis udviklingen i den kommunale økonomi i øvrigt taler herfor.

Stk. 6. Ændringen af tilskuddet for tilskudsåret fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede indbyggertal. Ændringer af tilskuddet, der ikke er begrundet af ændringer i de i stk. 2 nævnte forhold, kan dog af indenrigs- og sundhedsministeren med Finansudvalgets tilslutning helt eller delvis fordeles i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede beskatningsgrundlag.

§ 15. De efter § 14 opgjorte tilskud for den enkelte kommune reduceres med et beløb svarende til 40 pct. af det af Energitilsynet meddelte rådighedsbeløb inkl. beregnet forrentning, jf. § 37, stk. 9, i lov om elforsyning og § 23 e, stk. 9, i lov om varmforsyning, hvis kommunen deponerer et beløb svarende til rådighedsbeløbet inkl. beregnet forrentning, fratrukket tilskudsreduktionen. Deponeringen sker ved anbringelse af beløbet i overensstemmelse med reglerne i § 44 i lov om kommunernes styrelse. Frigivelse af depotet sker efter reglerne i stk. 3.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte modregningsprocent ændres til 60 pct., hvis der ikke sker deponering.

Stk. 3. Det deponerede beløb frigives med en tiendedel årligt. Endvidere kan der hvert år i deponeringsperioden frigives de til de deponerede beløb tilskrevne renter. Det deponerede beløb kan med Indenrigs- og Sundhedsministeriets godkendelse reduceres ekstraordinært, såfremt kommunen ekstraordinært nedbringer sin gæld. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om deponering og frigivelse.

Stk. 4. Beløb efter stk. 1 og 2 modregnes i udbetalingen af statstilskuddet til den enkelte kommune fra oktober måned i det år, hvor rådighedsbeløb inkl. beregnet forrentning er meddelt af Energitilsynet. Hvis det beløb, som efter stk. 1 og 2 skal modregnes i statstilskuddet, overstiger statstilskuddet til den enkelte kommune for månederne oktober-december i dette år, reduceres statstilskuddet i de følgende år, indtil det fulde beløb er modregnet.

Stk. 5. De efter § 14 opgjorte tilskud for den enkelte kommune reduceres i overensstemmelse med den afgørelse om nettoprovenuet, som Energitil-

synet i medfør af § 35, stk. 6, i lov om naturgasforsyning har givet meddelelse om, samt rentetilskrivning efter § 35, stk. 7 og 8, i lov om naturgasforsyning. Hvis disse beløb overstiger statstilskuddet i et år, reduceres statstilskuddet i de følgende år.

Kapitel 7

Andre tilskuds- og udligningsordninger

§ 16. Indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner. Tilskudsrammen udgør 180 mio. kr. og reguleres fra og med 2008 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

§ 17. Med det formål at bidrage til erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme i særlig vanskeligt stillede kommuner kan indenrigs- og sundhedsministeren inden for en årlig ramme, jf. stk. 2, give tilsagn og yde tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner, som medfinansierer projekter, der har modtaget eller kan forventes at modtage tilskud fra de regionale EU-støtteordninger. Ved særlig vanskeligt stillede kommuner forstås kommuner, som i tilskudsåret modtager tilskud efter § 12.

Stk. 2. Den årlige tilsagnsramme udgør 18,1 mio. kr. Tilsagnsrammen reguleres fra og med 2007 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 3. Tilskud til kommuner efter stk. 1 og 2 udbetales af Indenrigs- og Sundhedsministeriet til kommunen umiddelbart efter, at kommunen har modtaget tilsagn om tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, dog tidligst, når projektet har opnået tilsagn om tilskud fra de regionale EU-støtteordninger.

Stk. 4. I tilfælde af hel eller delvis tilbagebetaling af midler modtaget fra de regionale EU-støtteordninger skal der ske en tilsvarende tilbagebetaling af tilskuddet fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

§ 18. Indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til kommunerne til et generelt løft af ældreplejen. Tilskuddet fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Tilskudsrammen udgør 554,6 mio. kr. og reguleres fra og med 2007 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

§ 19. Til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, ydes et årligt tilskud. Den samlede tilskudspulje fastsættes til 0,1 procent af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet. Samtlige hovedstadsområdets kommuner bidrager hertil i forhold til indbyggertallet. Hvis hele puljen for et tilskudsår ikke udbetales som tilskud efter 1. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb til hovedstadsområdets kommuner i forhold til indbyggertallet.

§ 20. Indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til kommuner med mindre øer. Tilskuddet udgør 71,7 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og

med tilskudsåret 2007 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 2. De kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 1, omfatter Kalundborg, Holbæk, Slagelse, Lolland, Assens, Faaborg-Midtfyn, Ærø, Langeland, Svendborg, Haderslev, Aabenraa, Esbjerg, Horsens, Hedensted, Struer, Norddjurs, Odder, Skive og Aalborg Kommuner.

Stk. 3. Tilskuddet efter stk. 1 fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren efter en nøgle for udgiftsbehovet for kommuner med mindre øer. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter de nærmere regler om fordelingen af tilskuddet.

Stk. 4. Kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 1, kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte kommunen.

§ 21. Indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune.

Stk. 2. Til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner ydes et samlet tilskud på 26,9 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2007 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter de nærmere regler om fordelingen af tilskuddet.

Stk. 3. Til Bornholms Kommune ydes et tilskud på 32,0 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2007 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 4. Kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 2, kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.

§ 22. Til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrede, flygtninge og efterkommere ydes et årligt tilskud. Tilskuddet ydes med 4.563 kr. pr. flygtning, indvandrer og efterkommer og yderligere henholdsvis 4.463 kr. pr. 0-5-årig flygtning, indvandrer og efterkommer og 18.331 kr. pr. 6-16-årig flygtning, indvandrer og efterkommer.

Stk. 2. Der ydes desuden årligt tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende sociale udgifter til flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse før den 1. januar 1999, og som den 1. januar i tilskudsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 7½ år til 10½ år. Tilskuddet pr. flygtning fastlægges til henholdsvis 29.318 kr., 19.543 kr. og 9.774 kr. pr. flygtning med opholdstilladelse i henholdsvis fra 7½ år til 8½ år, fra 8½ år til 9½ år og fra 9½ år til 10½ år.

Stk. 3. Samtlige kommuner bidrager til de årlige tilskud efter stk. 1 og 2 i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 nævnte beløb reguleres fra og med 2007 en gang årligt med pris- og lønudviklingen for den kommunale sektor.

§ 23. Kommuner, hvis provenu pr. indbygger af skat af aktieselskaber mv., jf. § 11 i lov om kommunal indkomstskat, fratrukket nedslagsbeløb efter stk. 3 er højere en landsgennemsnittet pr. indbygger, yder et årligt tilskud til de

kommuner, hvis provenu pr. indbygger af skat af aktieselskaber mv. er lavere end landsgennemsnittet.

Stk. 2. En kommunes tilskud eller bidrag pr. indbygger efter stk. 1 beregnes som 50 procent af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger af skat af aktieselskaber mv. og det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger. Det samlede tilskud eller bidrag for kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller bidraget pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 3. For de kommuner, hvor det samlede provenu af skat af aktieselskaber m.v. i 2007 udgør mere end 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag, kan der ydes et nedslag i det provenu, der indgår i beregningen af udligningsordningen efter stk. 1 og 2, jf. dog stk. 4. For 2007 udgør nedslaget for en kommune den del af kommunens provenu af skat af aktieselskaber mv., der overstiger 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag for 2007. Fra og med 2008 udgør nedslaget det mindste af følgende beløb:

- 1) det nedslagsbeløb, der blev ydet det foregående år, eller
- 2) det beløb, hvormed kommunens provenu af skat af aktieselskaber mv. for det pågældende år overstiger 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag for det pågældende år.

Stk. 4. Nedslag efter stk. 3 kan ydes til de kommuner, der har et samlet beregnet byrdefordelingsmæssigt tab på kommunalreformen og denne lov.

Kapitel 8

Afregning af tilskuds- og udligningsbeløb og ændring af udligningsniveauerne

§ 24. Indenrigs- og sundhedsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelser meddelelse om størrelsen af tilskud og bidrag efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. §§ 16, 17 og 19. Ændringer af statens tilskud til kommunerne i tilskudsåret efter § 14, stk. 5, meddeles til kommunalbestyrelserne senest 14 dage efter, at Finansudvalgets tilslutning til ændringen foreligger.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager senest den 1. juli i året 2 år efter tilskudsåret en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem de tilskud eller bidrag efter §§ 2, 7, 12, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret, og de tilsvarende tilskud og bidrag beregnet på grundlag af de endeligt opgjorte beskatningsgrundlag, som opgjort pr. 1. maj i året to år efter indkomståret, og indbyggertal for tilskudsåret.

Stk. 3. Hvis summen af en kommunes efterreguleringsbeløb efter stk. 2 og efterreguleringsbeløbet efter § 16, stk. 1, i lov om kommunal indkomstskat er positivt, afregnes efterreguleringsbeløbene med kommunen med et tillæg, der svarer til summen af efterreguleringsbeløbene ganget med 3 gange Nationalbankens diskonto den 1. juli i året forud for tilskudsåret. Hvis summen af en kommunes efterreguleringsbeløb efter stk. 2 og efterreguleringsbeløbet efter § 16, stk. 1, i lov om kommunal indkomstskat er negativt, afregnes efterreguleringsbeløbene ikke med kommunen.

Stk. 4. Efterreguleringsbeløb efter stk. 3, 1. pkt., afregnes med kommunen i året 3 år efter tilskudsåret.

§ 25. Udligningsprocenten i landsudligningen efter § 2 forhøjes fra og med 2010, hvis væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet overstiger væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne uden for hovedstadsområdet med 1 procentpoint i det enkelte år.

Stk. 2. Udligningsprocenten efter stk. 1 kan i det enkelte år forhøjes med 1 procentpoint og højst til 68 procent.

Stk. 3. Basisår for reguleringen efter stk. 1 og 2 er året 2007.

Stk. 4. Ved reguleringen af udligningsprocenten i landsudligningen efter stk. 1 og 2 nedsættes udligningsprocenten i hovedstadsudligningen efter § 7 og udligningsprocenten for ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet efter § 12 tilsvarende med 1 procentpoint.

Stk. 5. Hvis væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet overstiger væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne uden for hovedstadsområdet med mere end 1 procentpoint henstår forhøjelsen af udligningsprocenten i landsudligningen til det eller de følgende år.

Stk. 6. Hvis væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet er mindre end væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne uden for hovedstadsområdet fragår mindre væksten opgjort i procentpoint i opgørelsen til reguleringen efter stk. 1-3.

Stk. 7. Som beskatningsgrundlag pr. indbygger anvendes det grundlag, der indgår ved beregningen af tilskud og bidrag efter §§ 6 og 11.

Stk. 8. Væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger opgøres med 2 decimaler.

Kapitel 9

Definitioner mv.

§ 26. I denne lov forstås ved:

Beskatningsgrundlag for en kommune:

Provenuet af kommunens indkomstskat divideret med udskrivningsprocenten og tillagt en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier.

Beskatningsniveau for en kommune:

Summen af provenuet af kommunens indkomstskat og grundskyld divideret med beskatningsgrundlaget.

Beregningsåret:

Det regnskabsår, der ligger forud for det år, tilskuddet vedrører (tilskudsåret).

Hovedstadsområdet:

Det område, der omfattes af kommunerne: København, Frederiksberg, Ballerup, Brøndby, Dragør, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Høje-Taastrup, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Rudersdal, Ishøj,

Tårnby, Vallensbæk, Allerød, Furesø, Fredensborg, Frederikssund, Frederiksværk-Hundested, Gribskov, Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Egedal, Lejre, Greve, Køge, Roskilde, Solrød og Stevn.

§ 27. Det beskatningsgrundlag, der indgår i beregning af tilskud og bidrag for tilskudsåret efter denne lov, jf. §§ 6, 11 og 14, opgøres på grundlag af det udskrivningsgrundlag, kommunerne budgetterer med for tilskudsåret, jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat, og Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn over de afgiftspligtige grundværdier i kommunen.

Stk. 2. Det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag for en kommune, jf. § 24, stk. 2, opgøres på grundlag af det provenu af indkomstskat for tilskudsåret, som indgår ved beregning af efterregulering af kommunal indkomstskat, jf. § 24, stk. 3, divideret med kommunens udskrivningsprocent for tilskudsåret, tillagt en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier, jf. § 26.

§ 28. De nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregning af tilskud og bidrag for tilskudsåret efter denne lov, jf. §§ 3, 8 og 11, opgøres på grundlag af kommunernes samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret korrigeret for skønnede merudgifter henholdsvis mindredgifter fra beregningsår til tilskudsår som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den statslige regulering af kommunernes virksomhed efter § 14, stk. 2. De opgjorte nettodrifts- og anlægsudgifter reguleres til tilskudsårets skønnede pris- og lønniveau.

Stk. 2. De nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregningen af efterreguleringen af tilskud og bidrag, jf. § 24, opgøres på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

§ 29. Ved opgørelse af det folketal, der indgår ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov, henregnes til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen i henhold til lov om social service, lov om aktiv socialpolitik, lov om almene boliger m.v. og lov om social pension har den generelle betalingsforpligtelse. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Kapitel 10

Bemyndigelsesbestemmelser mv.

§ 30. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om opgørelse af kommunernes beskatningsniveauer, beskatningsgrundlag, udskrivningsgrundlag og nettodrifts- og anlægsudgifter.

§ 31. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om beregningen og opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov, jf. §§ 3-5 og 8-10, herunder fastsættelsen af afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregning af det aldersbestemte udgiftsbehov efter § 4, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 1, nr. 1. Der fastsættes endvidere regler for, på hvilket tidspunkt datagrundlaget opgøres.

§ 32. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling og afregning af tilskud i henhold til § 17 samt regler for ansøgningsprocedure og tilbagebetaling af uforbrugte tilskud.

§ 33. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om opgørelse af antallet af indvandrere, flygtninge og efterkommere, som indgår i beregningen af tilskud efter § 22.

§ 34. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om beregningsgrundlaget for opgørelsen af de kommunale mer- eller mindredgifter efter § 14, stk. 2, nr. 5.

§ 35. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om tidspunkt for afregning af tilskud og tilsvaret efter denne lov.

Stk. 2. Tilskud og bidrag efter denne lov, bortset fra tilskud efter §§ 16, 17 og 19, afregnes sammen med afregning af indkomstskat til kommunerne efter lov om kommunal indkomstskat, således at tilskud og bidrag efter denne lov tillægges henholdsvis fratrækkes indkomstskattebeløbet til kommunerne.

§ 36. Når der er givet meddelelse om et endeligt opgjort tilskud eller bidrag efter denne lov, har en kommunalbestyrelse ikke krav på at få ændret tilskuddet eller bidraget, hvis der efterfølgende konstateres fejl i beregningsgrundlaget.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i ganske særlige tilfælde at korrigere tilskud eller bidrag efter denne lov, som der er givet meddelelse om til en kommunalbestyrelse, hvis der efterfølgende konstateres fejl i beregningsgrundlaget.

Kapitel 11

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 37. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med tilskudsåret 2007.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 1074 af 11. november 2005. Fastsættelse og afregning af tilskud og tilsvaret til og med den 31. december 2006 sker dog efter de hidtil gældende regler.

§ 38. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fra tilskudsåret 2007 yde et årligt tilskud til de kommuner, som i 2007 har et samlet beregnet byrdefordelingsmæssigt tab på kommunalreformen og denne lov, som beregnes at overstige 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag.

Stk. 2. Det samlede byrdefordelingsmæssige tab efter stk. 1 fastsættes efter de på lovgivningstidspunktet beregnede konsekvenser. Tilskuddet for 2007 fastsættes til den del af kommunens samlede byrdefordelingsmæssige tab, som overstiger 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,2 procentpoint.

Stk. 3. De kommuner, som i 2007 har en samlet beregnet byrdefordelingsmæssig gevinst på kommunalreformen og denne lov, som beregnes at overstige 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag, betaler et bidrag.

Stk. 4. Den samlede byrdefordelingsmæssige gevinst efter stk. 3 fastsættes efter de på lovgivningstidspunktet beregnede konsekvenser. Bidraget for 2007 fastsættes til den del af kommunens samlede byrdefordelingsmæssige gevinst, som overstiger 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for bidrag forhøjes herefter årligt med 0,2 procentpoint.

Stk. 5. Kommunerne Læsø, Samsø og Ærø er ikke omfattet af reglerne i stk. 1-4.

Stk. 6. Tilskuddet efter § 21, stk. 1, for tilskudsåret 2007 fordeles til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner og udgør 6,2 mio. kr. til Læsø Kommune, 16,1 mio. kr. til Samsø Kommune og 5,2 mio. kr. til Ærø Kommune.

Stk. 7. Statens tilskud til kommunerne efter § 14 reguleres med forskellen mellem tilskud og bidrag efter stk. 1-4.

Stk. 8. For tilskudsåret 2007 forhøjes tilskuddet efter § 16 med 150 mio. kr.

§ 39. Lov om trafikstøtte til de mindre øer, jf. lov nr. 1094 af 29. december 1997, som ændret ved § 2 i lov nr. 352 af 2. juni 1999, ophæves.

§ 40. I lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab foretages følgende ændringer:

1. I § 24, stk. 2, tilføjes efter "regionsrådet": "og kommunalbestyrelserne i regionen".

2. I § 37, stk. 1, 4. pkt., ændres "§ 228" til: "§ 227".

3. Efter § 88 indsættes:

"§ 88 a. Hovedstadens Sygehusfællesskab foretager inden den 1. juli 2006 på grundlag af Københavns og Frederiksberg Kommuner faktiske forbrug af sygehusfællesskabets ydelser i henhold til sygehusfællesskabets regnskab for 2005 en beregning af den endelige fordeling mellem Københavns og Frederiksberg Kommuner af kommunernes bidrag til sygehusfællesskabets drift i 2005. Den af kommunerne, hvis å konto betalinger overstiger kommunens andel i forhold til beregningen, modtager et beløb af den anden kommune til udligning af forskellen.

Stk. 2. Region Hovedstaden foretager inden den 1. juli 2007 på grundlag af sygehusfællesskabets regnskab for 2006 en beregning svarende til stk. 1, 1. pkt. Stk. 1, 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse."

§ 41. I lov nr. 543 af 24. juni 2005 om regionernes finansiering foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 1 ændres "Bopælskommunen" til "Kommunen" og "bopælsregionen" ændres til "regionen".

2. I § 13, stk. 2 ændres "bopælskommunen" til "kommunen" og efter "størrelse" indsættes: "og om afgrænsningen af hvilke patienter, der henregnes til kommunen"..

3. I § 14, stk. 1, ændres "Bopælskommunen" til "Kommunen" og "bopælsregionen" ændres til "regionen".

4. I § 14, stk. 2, 3 og 4 ændres "bopælskommunen" til "kommunen" og "bopælsregionen" ændres til "regionen".

5. I § 14, stk. 4, indsættes efter "størrelse": "og om afgrænsningen af hvilke patienter, der henregnes til kommunen".

§ 42. I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 3. marts 2004, foretages følgende ændringer:

1. I *bilag 1, nr. 12*, ændres "(lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, § 25, stk. 3)" til: "(lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, § 29)".

§ 43. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Det foreliggende lovforslag indgår i udmøntningen af aftalen af 27. februar 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en kommunal finansieringsreform.

Aftalen omfatter et nyt finansieringssystem for kommunerne, som er tilpasset kommunernes situation efter kommunalreformen. Det nye finansieringssystem har til hensigt at give de nye kommuner i alle dele af landet mere lige muligheder for ved rimelig beskatning at tilvejebringe et serviceniveau, der imødekommer borgernes behov.

Aftalen om en kommunal finansieringsreform omfatter følgende hovedpunkter:

- En reform af tilskuds- og udligningssystemet
- Omlægning af skatter
- Forskellige forenklinger og tilpasninger i skatte- og tilskudslovgivningen
- Overgangsordninger

Med dette lovforslag udmøntes den del af aftalen, der vedrører det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Fra den 1. januar 2007 ændres kommuneinddelingen, og kommunerne bliver tilført nye opgaver. Disse ændringer blev vedtaget af Folketinget i juni 2005. Dermed blev den væsentligste del af lovgrundlaget for kommunalreformen fastlagt.

Det var forudsat, at der – så snart opgavefordeling og kommuneinddeling var fastlagt – skulle arbejdes videre med en udligningsreform, der tog hensyn til ændringerne i opgavesammensætning og inddeling.

Som et første nødvendigt led heri blev der i september 2005 opnået enighed mellem regeringen og de kommunale organisationer om kompensationsbeløbene for de driftsopgaver, der flyttes i forbindelse med kommunalreformen.

På basis heraf har Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg foretaget beregninger af konsekvenserne på kommuneniveau af opgaveflytninger mv. og opstillet forskellige modeller for et nyt udligningssystem, der tager hensyn til ændringerne.

I dette arbejde er inddraget overvejelser fra betænkning nr. 1437 om et nyt udligningssystem, som Finansieringsudvalget fremlagde i januar 2004. I

betænkningen er den fordelingsmæssige opgave med hensyn til at sikre ligelige økonomiske vilkår prioriteret, ligesom der er lagt vægt på, at systemet understøtter en hensigtsmæssig kommunal adfærd samt en effektiv opgavevaretagelse. Endvidere er der taget hensyn til ønsket om en forenkling af det kommunale finansieringssystem.

Aftaleforhandlingerne har været ført på dette grundlag. Som det har været tilfældet med de andre lovforslag om kommunalreformen, vil øvrige partier i Folketinget på basis af fremsatte lovforslag om reformen blive inviteret til forhandlinger om udformningen af den fremtidige kommunale finansieringsordning.

1.1. Reform af tilskuds- og udligningssystemet

Der er enighed mellem partierne om at indføre et nyt tilskuds- og udligningssystem med virkning fra 2007.

Det nuværende tilskuds- og udligningssystem har længe været under kritik. En meget væsentlig del af kritikken har gået på det forhold, at kompensati- onen for nye opgaver og stigende udgifter på de budgetgaranterede områ- der er blevet fordelt i forhold til kommunernes skattegrundlag. Uanset at der efterfølgende er sket en udligning, som til en vis grad kompenserer herfor, har systemet medført, at kommuner med svagt skattegrundlag i gennem- snit har fået en mindre grad af compensation end rigere kommuner.

Regeringen har i de seneste år via en række særlige tiltag søgt at ændre på disse virkninger af systemet. Dette er bl.a. sket i form af den første fase af udligningsreformen, der blev gennemført med virkning fra 2004. Med ændringerne heri blev der tilstræbt en mere jævn byrdefordeling, navnlig gennem særlige udligningstilskud. Også ændringer gennemført som led i kommuneaftalerne har medvirket til at skabe en bedre balance mellem kommunerne.

Sammenlægningen af kommuner afhjælper i sig selv nogle af forskellene mellem landets kommuner, men langt fra dem alle. Der er derfor enighed mellem partierne om, at en bedre balance mellem kommunerne bør ind- bygges i selve udligningssystemet, så alle kommuner via dette system sik- res gode og rimelige vilkår for at tilvejebringe et serviceniveau, der imøde- kommer borgernes behov. De vanskeligt stillede kommuners forhold bør således så vidt muligt sikres gennem selve systemet og ikke gennem sær- ordninger.

På den baggrund er partierne enige om et nyt tilskuds- og udligningssystem med nedenstående hovedindhold:

2. Det generelle system

2.1. Bloktilskud fordeles efter indbyggertal

Hovedreglen for fordeling af bloktilskuddet vil fremover være indbyggertal i stedet for beskatningsgrundlag. Herved opnås, at compensationen for nye opgaver og stigende udgifter på de budgetgaranterede områder bliver for-

delt mere retfærdigt, så kompensationen passer bedre med udgifternes fordeling. Muligheden for fordeling efter beskatningsgrundlag reserveres herefter alene de situationer, hvor der sker en generel, finansielt betinget regulering af bloktilskuddet. Der skal således fortsat bl.a. være mulighed for ved reduktioner af bloktilskuddet at fordele en sådan regulering efter beskatningsgrundlag, jf. senere.

2.2. Ny udligningsmetode: Nettoudligning

I dag udlignes særskilt for forskelle i skattegrundlag og for forskelle i udgiftsbehov. En kommune kan modtage tilskud fra den ene ordning og betale bidrag til den anden ordning. Det er mere rimeligt at bedømme kommunens samlede økonomiske situation og udligne på det grundlag.

Derfor indføres der som foreslået af Finansieringsudvalget et nyt udligningssystem, hvor det opgøres, om den enkelte kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov. Herved fås en samlet bedømmelse af kommunens økonomiske situation, og der udlignes på basis af størrelsen af det beregnede overskud henholdsvis underskud.

2.3. Staten tager hovedansvaret for udligningen

I dag er udligningen en rent mellemkommunal ordning. Fremover vil staten overtage hovedansvaret for at udjævne forskellene mellem landets kommuner. Det sker ved, at staten forlods af bloktilskuddet betaler størstedelen af de udligningstilskud, som den nye nettoudligningsmetode indebærer. Det gælder både den generelle udligning og den ekstra udligning for de ugunstigt stillede kommuner, jf. senere. Langt størstedelen af kommunerne vil få tilskud efter denne primært statsfinansierede ordning.

2.4. Højere udligningsniveau

Forskelle mellem landets kommuner bør udjævnes gennem selve udligningssystemet og ikke gennem et stort antal særordninger. På grundlag af Finansieringsudvalgets rapport må det vurderes, at et udligningsniveau på cirka 50 procent vil være nødvendigt for at neutralisere en afskaffelse af de hidtidige særordninger. Herudover er der imidlertid enighed om, at det nuværende udligningsniveau mellem landets kommuner er for lavt. Det nuværende udligningsniveau har rødder tilbage i en situation, hvor der mellem landsdelene var betydelige forskelle i borgernes forventninger til og behov for kommunal service, og det er partiernes opfattelse, at dette billede har ændret sig væsentligt. Samtidig har det nuværende system medvirket til at forstærke de økonomiske forskelle mellem kommuner med forskelligt beskatningsgrundlag i takt med, at kommunernes udgifter på de budgetgaranterede områder er vokset, og kommunerne har fået tilført nye opgaver. Der er derfor enighed om allerede i 2007 at gennemføre en forhøjelse af det generelle udligningsniveau fra 45 til 58 procent. Samtidig fastsættes det fremtidige niveau for det særlige udligningsloft til 92 procent mod i dag 90 procent. Ved fastsættelsen af udligningsniveauet er der som hidtil også taget hensyn til, at omkostningsniveauet er forskelligt mellem kommunerne i de forskellige egne af landet.

2.5. Yderligere forhøjelse af udligningsniveauet, hvis indkomstforskellene øges

Det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet er i de senere år set under ét steget kraftigere end i det øvrige land. Der er enighed om, at der er behov for gradvist at øge udligningsniveauet, hvis denne udvikling fortsætter. Derfor indbygges en automatisk mekanisme, der afhængig af forskellene i væksten mellem hovedstadsområdet og det øvrige land kan udløse en forhøjelse af udligningsniveauet fra udgangspunktet på 58 procent. Om afgrænsningen af hovedstadsområdet, se afsnittet om hovedstadsudligning.

Mekanismen består i, at hver gang den procentvise vækst i det budgetterede beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet overstiger væksten i det øvrige land med 1 procentpoint, så forøges udligningsniveauet i landsudligningen med 1 procentpoint. Som basisår for reguleringen anvendes 2007. Udligningsniveauet kan første gang sættes op i 2010, således at overgangsordningen for udligningsreformen kan udmøntes i årene 2007-2009. Udligningsniveauet kan højst øges med 1 procentpoint i det enkelte år og højst til 68 procent. En procentvis mervækst henstår til første og følgende års regulering, ligesom en eventuel mindrevækst fragår.

Med denne reguleringsmekanisme vil der i systemet blive indbygget en fremtidig udjævning af en forskellig udvikling mellem landets kommuner. Den højere udligning udløses kun i tilfælde af en kraftigere indkomstvækst i hovedstadsområdet, og der er med de valgte niveauer taget hensyn til, at hovedstadsområdet også efter udligning fortsat selv vil få gavn af væksten. Vedrørende tidspunktet for reguleringsmekanismens ikrafttræden, se senere afsnit om overgangsbestemmelser.

2.6. Formindskelse af hovedstadsudligningen

I forbindelse med forhøjelsen af det generelle udligningsniveau i landsudligningen fra 45 til 58 procent sker der en modsvarende nedsættelse af udligningsniveauet i hovedstadsudligningen fra 40 til 27 procent.

I det omfang den nye reguleringsmekanisme for landsudligningen fremover udløser en forhøjelse med 1 procentpoint i landsudligningen, sker der ligeledes en modsvarende nedsættelse af hovedstadsudligningen med 1 procentpoint.

Udligningen gøres ligesom for det øvrige land til en nettoudligning, der omfatter både beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Der indføres et nyt sæt udgiftsbehovskriterier, jf. senere.

Endvidere afskaffes den særlige boligstøtteudligning mellem kommunerne i hovedstadsområdet. Denne ordning har i realiteten for den enkelte kommune indebåret 100 procents refusion af boligstøtteudgifterne og har derfor fjernet kommunens incitament til at dæmpe disse udgifter. Afskaffelsen af ordningen mindsker i sig selv det samlede udligningsomfang i hovedstadsområdet med cirka 1,6 mia. kr.

Der er herudover enighed om, at der på sigt kan være mulighed for at reducere den fælles særtilskudspulje for kommuner i hovedstadsområdet. Omfanget af puljen skal derfor vurderes i 2008-09. Endvidere har parterne noteret sig, at ikke udbetalte midler fra puljen kan tilbageføres.

Hovedstadsområdet afgrænses i udligningen som det nuværende hovedstadsområde – dog således at den nye Stevns Kommune, som består af de nuværende Vallø og Stevns Kommuner, medregnes til hovedstadsområdet. Af disse to kommuner er det i dag kun Vallø Kommune, der hører til hovedstadsområdet.

2.7. Ekstra udligningstilskud til ugunstigt stillede kommuner

De kommuner, der har de laveste skattegrundlag, har hidtil fået et ekstra udligningstilskud. Men ordningen tager ikke hensyn til, om kommunen har et højt udgiftsbehov. Der bør fortsat i systemet tages et særligt hensyn til ugunstigt stillede kommuner, men det forekommer ligesom i den generelle udligning mere rimeligt at tage hensyn til kommunens samlede økonomiske situation, dvs. også at kompensere for et højt udgiftsbehov.

Derfor udvides den nuværende ordning, sådan at den også omfatter udgiftsbehov. Det sker ved at omlægge det hidtidige tilskud til et særligt udligningstilskud til kommuner med de største beregnede underskud (kommuner med et beregnet underskud, der overstiger 25 procent af de gennemsnitlige nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger). Den ekstra udligning svarer til 32 procent af den del af det beregnede underskud, som overstiger denne grænse. Sammen med det generelle udligningsniveau på 58 procent indebærer det et samlet udligningsniveau for disse kommuner på 90 procent for den del af underskuddet, der overstiger de nævnte 25 procent af udgifterne.

I de tilfælde, hvor der som følge af den automatiske regulering måtte ske en forhøjelse af landsudligningen med 1 procentpoint, reguleres udligningsniveauet for ugunstigt stillede kommuner modsvarende nedefter med 1 procentpoint.

2.8. Ny og bedre udligning af forskelle i udgiftsbehov

Opgørelsen af udgiftsbehovet i lands- og hovedstadsudligning vil fra og med 2007 bestå af:

- et demografisk bestemt udgiftsbehov med en samlet vægt på 70 procent
- et socioøkonomisk udgiftsbehov med en samlet vægt på 30 procent.

Med udligningsreformen i 1996 fjernedes vejkræteriet, og der indførtes i stedet et grundtillæg. Det indebærer, at der ikke længere blev taget hensyn til geografiske forhold i udligningen, og grundtillægget er blevet betragtet som en barriere i forbindelse med kommunesammenlægninger. Der vil igen blive taget hensyn til de omkostninger, som er forbundet med en spredt befolkning. Det sker ved at indføre et nyt kriterium for tilgængelighed i det demografisk bestemte udgiftsbehov. Kriteriet indgår i landsudligningen og

hovedstadsudligningen og vil inden for det demografiske kriteriums samlede vægt tælle 2 procent. Grundtillægget afskaffes.

I opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov indføres et nyt sæt udgiftsbehovskriterier og vægte i både landsudligningen og hovedstadsudligningen med henblik på at afspejle kommunernes nye sociale opgaver og generelt forbedre udligningen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov.

Med en højere samlet vægt for de socioøkonomiske udgiftsbehov i udgiftsbehovsudligningen tages der højde for, at de sociale udgifter generelt er øget i kommunerne. Sættelsen af socioøkonomiske kriterier i et nyt socioøkonomisk indeks tager endvidere højde for, at kommunerne overtager en række sociale opgaver fra amterne og er udtryk for den udvikling, som har fundet sted i samfundet og i de socioøkonomiske strukturer. Herudover samles alle kriterier til forklaring af socioøkonomiske udgiftsbehov i ét indeks, hvilket indebærer en forenkling af opgørelsen af det demografiske udgiftsbehov. Samlet opnås i udgiftsbehovsudligningen en forbedret sammenhæng med de sociale udgifter i kommunerne.

Der er enighed om, at behovet for ændringer i de socioøkonomiske kriterier skal vurderes i lyset af de første erfaringer med kommunalreformen. Partierne vil derfor i folketingsåret 2008-09 vurdere behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra udløbet af den særlige overgangsordning på socialområdet i 2010.

Personafgrænsningen i den særlige udgiftsbehovsudligning vedrørende udlændinge gøres mere nutidig. Det indebærer, at personkredsen udvides, samtidig med at tilskudsbeløbet pr. person sænkes med 10 procent. Afgrænsningen af udlændinge opdateres tilsvarende i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov til brug for den generelle udgiftsbehovsudligning.

Endelig afskaffes den særlige udligning vedrørende asylansøgere, da denne personkreds ikke i væsentligt omfang medfører kommunale udgifter. Den specielle udligning vedrørende sociale udgifter til flygtninge udfases som allerede vedtaget i forbindelse med integrationsloven. Ordningen vil være udfaset med udløbet af tilskudsåret 2009.

2.9. Automatisk tilpasning af udligningen til stigende sociale udgifter

Kommunernes sociale udgifter, herunder udgifter til førtidspension, har gennem en årrække været stigende, bl.a. på grund af den gradvise omlægning til lavere statsrefusion. Det nuværende udligningssystem har ikke kompenseret kommunerne for denne gradvise udvikling, som vil fortsætte over en række år.

Derfor tages der i udligningssystemet fremover på flere måder hensyn til førtidspensionsudgifternes udvikling. Dels forbedres og nuanceres de socioøkonomiske kriterier, herunder revideres bl.a. kriteriet for familier i visse boligtyper, så det også medtager antallet af familier med fast bopæl i fri-

tidshuse. Dels indføres der som noget nyt en årlig forhøjelse af de socioøkonomiske kriterier i udligningen, sådan at der automatisk tages hensyn til den gradvise stigning i udgifterne. På basis af den forventede udvikling fastsættes det, at den samlede vægt for de socioøkonomiske kriterier fra og med 2008 hvert år forøges med $\frac{1}{4}$ procentpoint, mens de demografiske kriteriers vægt nedsættes tilsvarende. Herudover vil førtidspensionsudgifterne også indgå i vurderingen i 2008-09 af de socioøkonomiske kriterier.

2.10. Ældrepulje

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti ønsker at bibeholde den særlige ældrepulje på $\frac{1}{2}$ mia.kr. Denne pulje fordeles som hidtil i forhold til en særlig demografisk nøgle på ældreområdet.

2.11. Ny udligning af selskabsskat

Kommunernes andele af selskabsskatten indgår i dag slet ikke i udligningen. Nogle kommuner får derfor ubeskåret et meget stort provenu af selskabsskat, om end der er tale om en usikker og noget svingende finansieringskilde. Det forekommer ikke rimeligt, at denne skattekilde til forskel fra andre skattekloder ikke indgår i udligningen.

Der indføres derfor en særskilt udligning af selskabsskat på 50 procent af forskellen i forhold til landsgennemsnittet. Udligningen vil bidrage til en mere jævn udvikling i de enkelte kommuners indkomstforhold. Med et udligningsniveau, hvor det kun er 50 procent af skatteindtægterne over landsgennemsnittet, der udlignes, vil der fortsat være et betydeligt incitament for den enkelte kommune til at tiltrække nye virksomheder.

Enkelte kommuner vil med en fuld og øjeblikkelig indførelse af selskabsskatteudligningen få betydelige tab. For disse kommuner gennemføres en særlig nedslagsordning som en del af selskabsskatteudligningen. Det sker ved at give de pågældende kommuner et nedslag i det provenu, der indgår i udligningen. For de kommuner, der i 2007 har et selskabsskatteprovenu, der overstiger 1 procent af beskatningsgrundlaget, fastsættes et nedslagsbeløb svarende til den del af provenuet, der ligger ud over 1 procent af beskatningsgrundlaget. Dette beløb holdes uden for udligningsordningen. Nedslagsordningen videreføres, således at der også for senere år ydes nedslag for provenu ud over 1 procent af beskatningsgrundlaget. Dog maksimeres nedslagsbeløbet for den enkelte kommune i udligningen, således at det fra 2008 ikke kan overstige foregående års nedslagsbeløb. Kommuner, der i 2007 har gevinst ved de samlede ændringer, inklusive selskabsskatteudligningen, vil dog ikke blive omfattet af nedslagsordningen.

2.12. Særordninger og tilskud til vanskeligt stillede kommuner mv.

Med indførelsen af det nye udligningssystem tages der i meget højere grad hensyn til ugunstigt stillede kommuners behov i selve udligningssystemet. Systemet vil således i langt større omfang opfange særlige forhold i de enkelte kommuner.

Derfor er det muligt at omlægge en række eksisterende særordninger til bloktilskud. Der omlægges fra 2007 særordninger til et samlet beløb på over 10 mia. kr.

Der er tale om nedenstående ordninger:

Afskaffelse af hidtidige særordninger, mio. kr. (2005-niveau)

Overgangstilskud vedr. refusionsomlægninger	50,5
Overgangstilskud vedr. specialundervisning	20,9
Refusionstilskud vedr. grundtakstområdet	6.248,9
Børne- og familietilskud vedr. grundtakstområdet	1.201,8
Overgangstilskud til København og Frederiksberg vedr. grundtakstområdet	945,1
Tilskud vedr. 12 promille loftet på produktionsjord	174,3
Udligningstillæg	419,8
Tilskud vedr. belastning på overførselsområdet	1.000,0
Tilskud til ø-kommuner 1)	26,4
Tilskud til løsning af boligsociale opgaver	44,5
Boligstøtteudligning i hovedstadsområdet 2)	0
Udligningsordning vedr. kommuner, der modtager asylansøgere 3)	0
I alt	10.132,2

1) Det nuværende tilskud til kommunerne på Ærø, Samsø og Læsø er halveret, da den nye udligningsordning tilgodeser disse kommuner set under ét.

2) Udligningsomfanget i denne ordning er 1.559,6 mio. kr. i 2006.

3) Udligningsomfanget i denne ordning er 12,0 mio. kr. i 2006.

2.13. Reguleringsmekanisme for bloktilskuddet

Den hidtidige praksis med fastsættelse af et særligt etårigt balancetilskud i tilslutning til de årlige økonomiforhandlinger lovfæstes. Dette indebærer, at tilskuddet med Finansudvalgets tilslutning i forhold til foregående år kan afvige i både op- og nedadgående retning. Denne ordning har igennem flere år været særskilt hjemlet på bloktilskudsaktstykket.

Det fastslås samtidig i den kommunale udligningslov, at hovedreglen for fordeling af bloktilskud vil være indbyggertal, men at ekstraordinære ændringer i bloktilskuddet, navnlig i form af balancetilskud på det årlige bloktilskudsaktstykke og eventuelle senere reguleringer, der sker i medfør af tilskudsloven, med Finansudvalgets tilslutning kan fordeles i forhold til kommunernes beskatningsgrundlag. Med denne særlige fordelingsmulighed øges muligheden for at foretage en byrdefordelmæssigt afbalanceret regulering af bloktilskuddet.

Der er behov for at sikre et fast lovgrundlag for de situationer, hvor der i løbet af året, f.eks. efter kommunernes budgetvedtagelse, opstår behov for regulering af bloktilskuddet. Derfor præciseres det i tilskudsloven, hvilken procedure der skal følges ved alle typer af regulering. Regulering kan således ske, men kræver Finansudvalgets tilslutning. Herved sikres det, at Fol-

ketinget altid inddrages via Finansudvalget på samme måde som ved den første tilskudsfastsættelse på det årlige bloktilskudsaktstykke.

2.14. Overgangsbestemmelser

Der er enighed om, at det vil være rimeligt at indføre det nye og bedre udligningssystem hurtigst muligt, men på en måde så den enkelte kommunes økonomi ikke udsættes for drastiske ændringer.

Derfor indføres det nye udligningssystem, sådan at der i 2007 gives mulighed for en første tilpasning til tab og gevinster, der ligger på eller under 0,2 procent af beskatningsgrundlaget. I det omfang kommunen har tab og gevinst over dette niveau, vil der i 2007 blive fastsat øvre grænser for kommunens beskatning, der tager hensyn til overskydende tab og gevinster. Den øvre grænse beregnes således, at der tages udgangspunkt i det beregnede beskatningsniveau for den nye kommune efter omlægning af amtsskatterne og herefter korrigeres med højst 0,8 procent af beskatningsgrundlaget afhængig af tab og gevinst. Reglerne om de øvre grænser vil respektere de vilkår, der er fastsat om differentieret skatteudskrivning for visse kommunesammenlægninger.

For de kommuner, der har tab og gevinst herudover, vil der i de følgende år ske en indfasning, så tab i udligningen indføres gradvist og med et maksimalt tab på 0,2 procent af beskatningsgrundlaget om året.

Ordningen finansieres af kommuner med gevinst ud over 1,0 procent af beskatningsgrundlaget i 2007 stigende med 0,2 procent af beskatningsgrundlaget årligt. En nettoudgift ved overgangsordningen afregnes over bloktilskuddet.

Fra og med tilskudsåret 2010 vil reguleringsmekanismen vedrørende mulig forhøjelse af udligningsniveauet i landsudligningen kunne udløses.

Langt de fleste kommuner vil have foretaget den nødvendige tilpasning til den øvrige del af reformen i 2007, 2008 eller senest i 2009. Kun en enkelt kommune vil ikke før 2010 have gennemført den fulde tilpasning. Denne kommune vil modtage overgangstilskud via særtilskudsmidlerne til at imødegå et eventuelt tab på reguleringsmekanismen for landsudligningen i det år, hvor den øvrige del af reformen endnu ikke er fuldt indfaset.

Af hensyn til at sikre vilkårene for kommunernes økonomi inden for den øvre grænse for skatterne i 2007 er partierne enige om at fastfryse grund- og udviklingsbidraget til regionerne i 2007 (1.000 kr. pr. indbygger på sundhedsområdet og 100 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet i 2003-niveau).

2.15. Forskellige forhold

I lovændringerne medtages samtidig en ordning, der understøtter kommunernes indseende med regionernes økonomi og dermed giver kommunerne bedre mulighed for at deltage i dialog med regionen om udviklingen i udgifterne på sundhedsområdet mv. Den større indsigt skabes ved, at regionerne i tilknytning til deres egen økonomiske forvaltning fire gange årligt sen-

der oversigter til kommunerne om den forventede økonomiske udvikling i regnskabsåret. Dette materiale kan danne grundlag for en drøftelse i kontaktdvalget mellem region og kommuner.

Endvidere medtages i lovændringerne en ordning, hvorefter der skabes hjemmel til en indbyrdes efterregulering mellem HS-kommunerne af de to kommuners bidrag til HS for så vidt angår 2005 og 2006.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Som det fremgår af aftalen om en strukturreform, vil ændringerne i opgavefordelingen i forbindelse med reformen blive gennemført ud fra princippet om, at reformen er udgiftsneutral, og at pengene følger opgaverne.

Regeringen og de kommunale parter har – sideløbende med behandlingen af lovforslagene om udmøntning af kommunalreformen - drøftet de økonomiske konsekvenser for kommunerne set under ét af den ændrede opgavefordeling. Dette spørgsmål blev endeligt afklaret i september 2005. Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har i sin rapport fra december 2005 foretaget en beregningsmæssig fordeling af disse udgifter på de enkelte kommuner med henblik på at vurdere de byrdefordelingsmæssige forskydninger for kommunerne af opgaveændringerne. Finansieringsudvalget har ligeledes vurderet de byrdefordelingsmæssige forskydninger som følge af kommunerne overtagelse af de amtskommunale ejendomsskatter og en del af den amtskommunale indkomstskat. Finansieringsudvalget har endvidere vurderet de byrdefordelingsmæssige virkninger af afskaffelsen af en række særlige tilskuds- og udligningsordninger som led i kommunalreformen. Disse virkninger danner tilsammen et billede af de forventede byrdefordelingsmæssige forskydninger for kommunerne som følge af kommunalreformen.

De byrdefordelingsmæssige forskydninger som følge af omlægningerne i forbindelse med kommunalreformen spænder fra tab på op til ca. 4,7 pct. af beskatningsgrundlaget til gevinster på op til ca. 2 pct. af beskatningsgrundlaget.

Den foreslåede udligningsreform sigter på i vidt omfang at udjævne disse virkninger af kommunalreformen.

I bilag 1 er vist en tabel, som illustrerer de byrdefordelingsmæssige forskydninger for den enkelte kommune af kommunalreformen samt virkningerne af den foreslåede udligningsreform.

I tabellens søjle 1 er de byrdefordelingsmæssige virkninger af kommunalreformen angivet for hver enkelt kommune. I søjle 2 er de byrdefordelingsmæssige virkninger af udligningsreformen angivet og i søjle 3 er de samlede virkninger af de to reformer vist. I søjle 1-3 er virkningerne vist i beløb, mens de i søjle 4-6 er vist som procent af kommunens beskatningsgrundlag.

3. Miljø-mæssige og erhvervs-mæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige eller erhvervmæssige konsekvenser.

4. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

5. Høring

Lovforslaget vil blive sendt til høring hos KL og Amtsrådsforeningen.

Bilag

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Positive konsekvenser/mindreudgifter Lovforslaget indebærer en vis omfordeling mellem kommunerne.	Negative konsekvenser/merudgifter Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

§ 1 angiver lovens område. Bestemmelsens nummer 1 angiver, at der – til forskel fra det nuværende system – foretages en samlet udligning af forskelle i kommunernes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Der er således ikke, som i det nuværende system, tale om to særskilte udligningsordninger for henholdsvis beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Bestemmelsens nummer 2 angiver, at der i denne lov fastsættes bestemmelser om opgørelse af størrelsen og fordelingen af statens generelle tilskud til kommunerne.

Bestemmelsens nummer 3 angiver, at der ud over bestemmelserne om de generelle tilskuds- og udligningsordninger, jf. nummer 1 og 2 ovenfor, også i loven er fastsat bestemmelser om visse særlige tilskuds- og udligningsordninger.

Til § 2

Denne bestemmelse omfatter den såkaldte landsudligning, som omfatter alle kommuner i landet.

Det foreslåede udligningssystem er et såkaldt nettoudligningssystem, hvor udligningen baseres på en beregning af den enkelte kommunes strukturelle underskud eller overskud. Det strukturelle underskud eller overskud beregnes som forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter. Det strukturelle underskud eller overskud er et udtryk for, om en kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov. Det strukturelle underskud eller overskud betragtes således som et samlet udtryk for en kommunes økonomiske situation. Reglerne om opgørelse af en kommunes udgiftsbehov fremgår af §§ 3-5, mens reglerne om opgørelse af en kommunes beregnede skatteindtægter fremgår af § 6.

De kommuner, der har et beregnet strukturelt underskud, vil modtage et udligningstilskud på 58 pct. af det beregnede strukturelle underskud. Omvendt vil de kommuner, der har et beregnet strukturelt overskud, skulle betale et udligningsbidrag, der udgør 58 pct. af kommunens strukturelle overskud.

Hovedparten af kommunerne vil efter denne beregning have et strukturelt underskud og dermed skulle modtage et udligningstilskud. Der vil være forholdsvis få kommuner, som efter beregningen vil have et strukturelt overskud. Disse kommuner skal betale et udligningsbidrag.

Udligningstilskuddet til de kommuner, der modtager tilskud fra ordningen, finansieres dels af staten og dels af udligningsbidraget fra de kommuner, der bidrager til ordningen. Udligningsbidragene vil dog være af en størrelsesorden, så de kun kan finansiere en mindre del af udligningstilskuddene. Hovedparten finansieres derfor af staten. Udligningsordningen er således i hovedsagen statsfinansieret, idet kun en mindre del af udgifterne til udligningstilskud finansieres via bidrag fra de mest gunstigt stillede kommuner.

En del af statens samlede tilskud til kommunerne, som fastsættes i henhold til bestemmelserne i § 14, anvendes således til finansiering af udligningstilskuddet til kommunerne.

Nettoudligningen er en anden måde at se udligningen på end i det nuværende system. I et nettoudligningssystem anlægges i højere grad en helhedsbetragtning på en kommunes økonomi end i det nuværende system, hvor udligningen sker i to adskilte forløb. I det nuværende system er der ét system for udligning af forskelle i beskatningsgrundlag og et andet system for udligning af forskelle i udgiftsbehov. En kommune kan derfor være i den situation, at den betaler til det ene system, og modtager tilskud fra det andet system.

I det nuværende system indgår der således ikke et samlet udtryk for en kommunes økonomiske situation, men i stedet partielle mål for henholdsvis skattegrundlag og udgiftsbehov.

Nettoudligningssystemet baseres på en helhedsbetragtning, hvor det strukturelle underskud eller overskud må betragtes som en samlet bedømmelse af en kommunes økonomiske situation. Nettoudligningssystemet er således en mere enkel og direkte udligningsmetode, hvor der fokuseres direkte på en kommunes finansieringsbehov, nemlig forskellen mellem udgiftsbehov og skatteindtægter.

Til § 3

I denne bestemmelse fastsættes de nærmere regler om opgørelse af kommunale udgiftsbehov i landsudligningen.

Principperne for opgørelse af udgiftsbehovet er de samme, som kendes fra den nuværende opgørelse af kommunale udgiftsbehov samt fra opgørelsen af regionernes udgiftsbehov. En kommunes udgiftsbehov opgøres således ud fra et beregnet udgiftsbehov på grundlag af befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen.

Der er i forhold til den nuværende opgørelse foretaget en ændring af kriterier og vægte med henblik på bedre at afspejle kommunernes udgiftsbehov, herunder under hensyn til de ændringer der sker i primærkommunale opgaver og udgifter med kommunalreformen.

I stk. 2 fastsættes det, i hvilket forhold de to dele af udgiftsbehovet sammenvejes til et samlet udgiftsbehov. Det fastsættes her, at 70 pct. af de samlede udgifter i 2007 henregnes til det aldersbestemte udgiftsbehov og 30 pct. til det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Der indlægges en stigning i vægten på de socioøkonomiske udgiftsbehov på ¼ pct. fra og med 2008 med henblik på at tage højde for en forventet stigning i kommunernes sociale udgifter relativt set i forhold til kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter. Forventningen om en stigning i de sociale udgifter bygger bl.a. på, at omlægningen af refusionen på førtidspensionsområdet til 35 pct. for nye tilkendelser af førtidspension i sig selv indebærer – dvs. uanset om det samlede antal førtidspensionister øges - at kommunernes udgifter til førtidspension vil vokse med indfasnin-

gen af ordningen over en årrække. Ved antagelse om et uændret antal førtidspensionister og uændret udvikling i udgifterne på andre udgiftsområder kan stigningen i den sociale udgifts andel af de samlede kommunale udgifter beregnes til at udgøre omkring 1½ procentpoint omkring år 2012.

Der er ikke i lovforslaget taget stilling til, hvor længe den årlige forhøjelse af vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov på ¼ pct. skal fortsætte. Det bemærkes, at de årlige forhøjelser over en 10-årig periode vil betyde en forhøjelse af vægten af de socioøkonomiske kriterier fra 30 pct. i 2007 til 32,5 pct. i 2017. De fremtidige forhøjelser af vægten af de socioøkonomiske kriterier må vurderes i lyset af den fremtidige udvikling i kommunernes udgifter på det sociale område.

Til § 4

I denne bestemmelse fastsættes det, at kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov – på samme måde som det nuværende kommunale aldersbestemte udgiftsbehov – beregnes ud fra kommunernes indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige udgift pr. indbygger i hver aldersgruppe. Der bliver således beregnet et enhedsbeløb pr. indbygger for hver aldersgruppe. Enhedsbeløbet bliver beregnet ud fra en fordeling på aldersgrupper af de samlede drifts- og anlægsudgifter fratrukket 2 procent. For den enkelte kommune beregnes det aldersbestemte udgiftsbehov som antallet af indbyggere i hver aldersgruppe ganget med enhedsbeløbet for den pågældende aldersgruppe.

I opgørelsen af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov indgår endvidere et kriterium for rejsetid til 2.000 indbyggere, jf. stk. 3, nr. 2. Kriteriet vedrører den geografiske struktur og belyser afstande og udkantsforhold i en kommune. Kriteriet er opgjort som den gennemsnitlige rejsetid for indbyggerne til at dække et område, hvor der bor 2.000 indbyggere. Den gennemsnitlige rejsetid vil således være betydeligt højere i spredt befolkede områder end i tæt befolkede områder. Den gennemsnitlige rejsetid beregnes i en såkaldt GIS-model, som er et geografisk informationssystem, hvor den geografiske placering af befolkningens adresser og vejnettet mv. er indkodet. Kriteriet sigter mod at tage højde for særlige udgiftsforhold forbundet med de større afstande i spredt befolkede områder og erstatter det nuværende grundtillæg i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

Til § 5

Bestemmelsen indebærer, at det socioøkonomiske udgiftsbehov som i den nuværende opgørelse præsenteres som et socioøkonomisk indeks, der opgøres ud fra en række socioøkonomiske kriterier, jf. stk. 2. En kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger opgøres som kommunens socioøkonomiske indeks ganget med et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger opgøres som den del af de samlede udgifter, der jf. stk. 2 henføres til det socioøkonomiske udgiftsbehov, divideret med indbyggertallet i hele landet.

I stk. 2 fastlægges det, hvilke socioøkonomiske kriterier, der indgår ved beregning af en kommunes socioøkonomiske indeks, og hvordan disse kriterier sammenvejes. De socioøkonomiske kriterier indgår i udligningen som nogle såkaldte paraplyvariable, der skal beskrive nogle mere omfattende årsagssammenhænge. Der er således ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng mellem den enkelte variabel og de sociale udgifter, men den pågældende variabel kan alligevel være et udtryk for nogle socioøkonomiske strukturer, der indebærer en belastning på nogle sociale områder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har foretaget en række analyser af sammenhængen mellem kommunernes udgifter på forskellige sociale områder. På den baggrund er opstillet et antal kriterier og en sammenvejning heraf, som forbedrer sammenhængen mellem det beregnede socioøkonomiske indeks og kommunernes sociale udgifter.

I det opstillede socioøkonomiske indeks samles alle kriterier vedr. sociale udgifter, herunder kriterier, der afspejler kommunernes udgifter til boligstøtte og førtidspension, hvor sådanne kriterier i den nuværende opgørelse indgår i opgørelsen af de aldersbestemte udgiftsbehov.

Det samlede antal socioøkonomiske kriterier øges i forhold til den nuværende opgørelse, hvilket gør indekset mere nuanceret i forhold til at afspejle udviklingen i den enkelte kommunes sociale udgifter.

Kriteriet antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 pct. af antallet af 20-59-årige såvel som kriteriet antal af 20-49 årige uden erhvervsuddannelse i kommunen indgår også i den nuværende beregning af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov, det sidste alene i hovedstadsudligningen.

Finansieringsudvalgets analyser peger på, at kriteriet vedr. antal 20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. har en statistisk sammenhæng med kommunernes udgifter til førtidspension og på beskæftigelsesområdet, og kriteriet afspejler således bl.a. nogle arbejdsmarkedsmæssige udfordringer i kommunerne. Kriteriet kan være forbundet visse incitamentsmæssige problemstillinger, og Finansieringsudvalget har på denne baggrund foreslået indregnet en forsinkelseeffekt i opgørelsen af kriteriet. Ved at opgøre kriteriet som den højeste kriterieværdi i det senest opgjorte år eller tre år tidligere sikres, at kommunerne har et incitament til at fremme beskæftigelsen i kommunen, idet kommunen herved i en længere periode beholder udbyttet ved en beskæftigelsesfremgang.

Kriteriet antal 20-49 årige uden erhvervsfaglig uddannelse har tilsvarende udvist en statistisk sammenhæng med kommunale udgifter til førtidspension og udsatte grupper. Kriteriet kan således siges både at afspejle nogle arbejdsmarkedsmæssige udfordringer og mere generelt nogle socioøkonomiske strukturer i kommunen, som kan have betydning for kommunernes udgifter på det sociale område.

Kriteriet bestående af det sammenvejede antal af udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder er en revideret udgave af det kriterium, som indgår i den nuværende opgørelse af de kommunale udgiftsbehov med henblik på at afspejle kommunernes udgifter til boligstøtte. I den reviderede afgrænsning af kriteriet medregnes – modsat i den nuværende afgrænsning - ikke andelsboliger. Baggrunden herfor er, at beboere i andelsboliger ikke modtager boligsikring, samt at udgiften til boligydelse til personer i andelsboliger er af ganske begrænset betydning.

Herudover indgår en række nye kriterier:

Kriteriet antal diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen indgår – opgjort på regionsniveau - i opgørelsen af regionernes udgiftsbehov på sundhedsområdet i tilknytning til opgørelsen af statens tilskud til finansiering af regionerne. Kriteriet har i Finansieringsudvalgets analyser udvist en vis statistisk sammenhæng med dels kommunale udgifter på sundhedsområdet og dels udgifter til udsatte grupper. Kriteriet kan siges både direkte at afspejle udgifter forbundet med psykisk syge og mere generelt at afspejle nogle socioøkonomiske strukturer, der kan have betydning for kommunernes udgifter på det sociale område.

Kriteriet antal familier i visse boligtyper erstatter de nuværende boligkriterier i udgiftsbehovsudligningen. Kriteriet opgøres som antallet af familier i almennyttige boliger, udlejningsboliger fra før 1920 eller med mangler samt beboede fritidshuse. Antallet af familier i almennyttige boliger og udlejningsboliger fra før 1920 eller med mangler har udvist en statistisk sammenhæng med kommunale udgifter på beskæftigelsesområdet og sundhedsområdet, mens antallet af beboede fritidshuse udviser en sammenhæng med udgifter på førtidspensionsområdet.

Kriteriet antal børn i familier med lav uddannelse erstatter det nuværende kriterium antal børn af enlige. Kriteriet har udvist en statistisk sammenhæng med kommunale udgifter til beskæftigelse og udsatte grupper og viser generelt en stærkere sammenhæng med kommunernes sociale udgifter end kriteriet børn af enlige. Herudover er kriteriet børn af enlige forbundet med incitamentsmæssige problemstillinger i forhold til kommunernes afdækning af socialt bedrageri.

Begge disse kriterier afspejler nogle generelle socioøkonomiske strukturer hos kommunernes indbyggere, som kan have betydning for kommunernes udgifter på det sociale område.

Kriteriet antallet af enlige over 65 år indgår i den nuværende opgørelse af amtskommunale udgiftsbehov. Kriteriet inkluderes i opgørelsen af de kommunale udgiftsbehov på baggrund af en vurderet sammenhæng med socioøkonomiske aspekter i kommunernes udgifter på ældreområdet. Af det aldersbetingede udgiftsbehov fremgår det, at de kommunale udgifter er stigende med befolkningens alder. Men det kan herudover påvises, at antallet af enlige ældre har betydning for kommunernes ældreudgift. Kriteriet

antal enlige på 65 år og derover opfanger dermed en udgiftsbelastning, som ikke vil fremgå af de generelle aldersmæssige kriterier.

Kriteriet antal personer med lav indkomst opgøres som antal 18-65-årige i kommunen, som i det pågældende år og i mindst to ud af de foregående tre år havde en disponibel indkomst på mindre end 60 pct. af medianindkomsten på landsbasis samt en formue på under 10.000 kr. Kriteriet har i Finansieringsudvalgets analyser udvist en statistisk sammenhæng med kommunale udgifter på beskæftigelsesområdet og kan således siges at afspejle arbejdsmæssige og socioøkonomiske strukturer, som har betydning for kommunernes udfordringer på beskæftigelsesområdet.

Kriteriet antal handicappede uden for arbejdsstyrken opgøres som antallet af 20-59-årige uden for arbejdsstyrken, som inden for en femårig periode er diagnosticeret inden for sygehusvæsenet med en diagnose, som vil kunne medføre et fysisk eller psykisk handicap. Kriteriet repræsenterer derved alene et udsnit af antallet af handicappede i kommunerne, men kan afspejle generelle mellemkommunale forskelle i kommunernes udgiftsbehov i forhold til fysisk og psykisk handicappede.

I tilknytning til Finansieringsudvalgets arbejde har det ikke været muligt at finde officielle registreringer af personers handicapgrad, mens der findes en officiel registrering af stillede diagnoser i sygehusvæsenet. I opgørelsen af kriteriet tages udgangspunkt i en gruppe diagnoser, som generelt er blevet stillet hos personer i diverse tilbud, herunder botilbud, for handicappede. Diagnoserne kan dog i varierende grad have fysiske og psykiske følger for de personer, som har fået konstateret diagnosen. Der vil således være personer, hvor den pågældende stillede diagnose ikke har medført et handicap, der nødvendiggør et kommunalt dag- eller botilbud. Personer, der deltager i arbejdsstyrken, må i den forbindelse vurderes at være mindre udgiftskrævende, hvorfor personer, der deltager i arbejdsstyrken, ikke medtages i opgørelsen. På denne baggrund opgøres kriteriet ud fra oplysninger om den erhvervsdygtige aldersgruppe, 20-59-årige.

Kriteriet antal indvandrere og efterkommere opgøres som antallet af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Kriteriet erstatter kriteriet antal udlændinge fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika (det tidligere 3. lande-begreb), som indgår i den nuværende opgørelse af de kommunale udgiftsbehov. Jf. § 22 indgår der i det kommunale tilskuds- og udligningssystem særlige udligningsordninger, der tager højde for kommunernes udgifter vedr. udlændinge. Kriteriet antal indvandrere og efterkommere indgår således her i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov med henblik på at afspejle forhold, der mere generelt kan indebære en social belastning i kommunerne. Kriteriet har f.eks. udvist en vis statistisk sammenhæng med kommunale udgifter til udsatte grupper. Der henvises til bemærkningerne til § 22 vedrørende den ændrede afgrænsning af udlændingegruppen.

Kriteriet beregnet antal tabte leveår er opgjort på baggrund af den beregnede middellevetid i de enkelte kommuner. Antallet af tabte leveår bereg-

nes som middellevetiden i den kommune, der har den højeste middellevetid fratrukket middellevetiden i den pågældende kommune. Middellevetiden er beregnet som den forventede gennemsnitlige levetid for en 0-årig i kommunen, beregnet ud fra de aldersbetingede dødshyppigheder. Den beregnede middellevetid for en person er således uafhængig af aldersfordelingen for befolkningen i kommunen. Den forventede middellevetid kan betragtes som et udtryk for sundhedstilstanden og kan afspejle socioøkonomisk betingede skævheder i levevilkår og livsstil. Kriteriet, opgjort på regionsniveau, indgår i opgørelsen af regionernes udgiftsbehov på sundhedsområdet i tilknytning til statens tilskud til finansiering af regionerne, og Finansieringsudvalget har således også i den forbindelse fundet en generel statistisk sammenhæng mellem kriteriet og udgifter på sundhedsområdet. Kriteriet udviser endvidere en statistisk sammenhæng med kommunernes udgifter til beskæftigelsesområdet, hvilket indikerer, at en lavere sundhedstilstand hos befolkningen kan indebære en mere generel social belastning i kommunerne.

Kriteriet for den årlige nedgang i befolkningstallet opgøres som summen over en femårig periode af nettofald i en kommunes befolkningstal fra et år til det følgende for hvert af årene inden for perioden. Der medregnes således kun befolkningsbevægelser i de år, hvor der har været et nettofald i kommunens befolkningstal fra dette år i forhold til det følgende år og ikke i år, hvor der har været en nettotilvækst i kommunens befolkningstal. Hvis f.eks. en kommune hvert af årene inden for perioden har oplevet en nettotilvækst, har kriteriet værdien 0. Kriteriet afspejler strukturelle problemstillinger for kommuner, som oplever en tendens til fald i befolkningstallet, hvilket typisk drejer sig om udkantskommuner. De strukturelle problemstillinger kan give sig udtryk i en skæv befolkningssammensætning aldersmæssigt såvel som socioøkonomisk, hvilket kan indebære en social belastning og en ekstra udfordring i den kommunale sociale indsats.

Forligspartierne er enige om, at behovet for ændringer i de socioøkonomiske kriterier skal vurderes i lyset af de første erfaringer med kommunalreformen. Partierne vil derfor i folketingsåret 2008-09 vurdere behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra udløbet af den særlige overgangsordning på socialområdet i 2010.

Til § 6

I denne bestemmelse fastsættes de nærmere regler for opgørelse af de beregnede skatteindtægter, som skal indgå i beregning af en kommunes udligningsbeløb, jf. § 2.

Det er ikke kommunens faktiske skatteindtægter, der indgår i beregningen, men derimod de skatteindtægter, kommunen ville have haft, hvis den havde udskrevet med gennemsnitlige kommunale skatteprocenter. Det betyder, at beregningen af en kommunes udligningstilskud eller –bidrag vil være uafhængig af den enkelte kommunes faktiske skatteprocenter. En kommune vil således ikke kunne påvirke sine udligningsbeløb gennem at ændre sine skatteprocenter.

En kommunes beskatningsgrundlag er nærmere defineret i § 26 og består af kommunens udskrivningsgrundlag for indkomstskat tillagt en nærmere fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier. Beskatningsgrundlaget er således et sammenvejet udtryk for de grundlag, kommunen kan udskrive indkomstskat og grundskyld på. De to grundlag sammenvejes i forhold til deres gennemsnitlige skatteværdi for kommunerne.

En kommunes beskatningsniveau er ligeledes defineret i § 26 og består af kommunens provenu af indkomstskat og grundskyld divideret med kommunens beskatningsgrundlag.

Til § 7

Denne bestemmelse omfatter hovedstadsudligningen, som er en mellemkommunal udligningsordning for kommunerne i hovedstadsområdet. I § 26 er det nærmere fastlagt hvilke kommuner, der i denne lov betragtes som hovedstadsområdet. Der er tale om en afgrænsning, der stort set svarer til den hidtidige afgrænsning bortset fra den nye Stevns Kommune, som fremover vil indgå i hovedstadsområdet. Det skyldes, at den nye Stevns Kommune består af de hidtidige kommuner Vallø og Stevns, hvoraf Vallø har indgået i hovedstadsområdet, mens Stevns har ligget uden for hovedstadsområdet.

Hovedstadsudligningen er konstrueret som en mellemkommunal udligningsordning, det vil sige, at der alene er tale om en omfordeling mellem kommunerne i hovedstadsområdet. De tilskud, som nogle kommuner i området modtager, betales således af andre kommuner i området.

Hovedstadsudligningen er – på samme måde som landsudligningen - opbygget som en nettoudligning. Det vil sige, at der for hver kommune beregnes et strukturelt underskud eller overskud, som beregnes som forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

De kommuner, der har et beregnet strukturelt underskud, vil modtage et udligningstilskud på 27 pct. af det beregnede strukturelle underskud. Omvendt vil de kommuner, der har et beregnet strukturelt overskud, skulle betale et udligningsbidrag, der udgør 27 pct. af kommunens strukturelle overskud.

I §§ 8-10 fastsættes de nærmere bestemmelser om opgørelsen af det udgiftsbehov, der indgår i hovedstadsudligningen. Hovedstadsudligningen er en overbygning på landsudligningen, og udgiftsbehovene er i denne forbindelse sammensat med henblik på at afspejle de særlige udgiftsbehov i hovedstadskommunerne.

I § 11 fastsættes de nærmere bestemmelser om opgørelse af en kommunes beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen. De beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen opgøres som

regnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen opgøres som kommunens beskatningsgrundlag ganget med en skattetryksfaktor. Skattetryksfaktoren fastsættes efter bestemmelserne i § 11 som hovedstads-kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede beskatningsgrundlag for kommunerne i hovedstadsområdet. Når skattetryksfaktoren i hovedstadsudligningen opgøres på denne måde, sikres det, at de samlede beregnede skatteindtægter i hovedstadsområdet vil svare til de samlede udgiftsbehov. Dermed bliver der tale om en mellemkommunal udligningsordning, hvor de samlede udligningstilskud til kommuner med et strukturelt underskud vil svare til de samlede udligningsbidrag fra kommuner med et strukturelt overskud.

Til § 8

I denne bestemmelse fastsættes de nærmere regler om opgørelse af kommunale udgiftsbehov i hovedstadsudligningen.

Principperne for opgørelse af udgiftsbehovet i hovedstadsudligningen er ligesom i forbindelse med landsudligningen de samme principper som for den nuværende opgørelse af kommunale udgiftsbehov. En kommunes udgiftsbehov i hovedstadsudligningen opgøres ligesom i landsudligningen ud fra et beregnet udgiftsbehov på grundlag af befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur.

Ligesom i opgørelsen af de kommunale udgiftsbehov til landsudligningen er i forhold til den nuværende opgørelse foretaget en ændring af kriterier og vægte med henblik på bedre at afspejle kommunernes udgiftsbehov, herunder under hensyn til de ændringer der sker i primærkommunale opgaver og udgifter med kommunalreformen.

Generelt set er der i forhold til opgørelsen af udgiftsbehov i landsudligningen tale om en harmonisering af opgørelsen af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen, men der tages samtidig højde for, at sammenhængene mellem den socioøkonomiske struktur og kommunernes udgifter på forskellige sociale områder kan have en særlig karakter i hovedstadskommunerne.

I stk. 2 fastsættes det, i hvilket forhold de to dele af udgiftsbehovet sammenvejes til et samlet udgiftsbehov. Bestemmelsen er magen til bestemmelsen i § 3 vedrørende opgørelse af udgiftsbehov i landsudligningen. Det indebærer – i forhold til den nuværende opgørelse af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen - en harmonisering af vægtningen mellem de to dele af udgiftsbehovet, som dermed vil være den samme i hovedstadsudligningen som i landsudligningen.

Der er ikke i lovforslaget taget stilling til, hvor længe den årlige forhøjelse af vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov på ¼ pct. skal fortsætte. Der henvises til bemærkningerne til § 3 om det tilsvarende forhold vedrørende landsudligningen, hvoraf det fremgår, at de fremtidige forhøjelser må vurderes i lyset af den fremtidige udvikling i kommunernes udgifter på det sociale område.

Til § 9

I denne bestemmelse fastsættes det, at kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra kommunernes indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige udgift pr. indbygger i hver aldersgruppe. Det svarer som i forbindelse med i landsudligningen til den nuværende opgørelse af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov. Der bliver således beregnet et enhedsbeløb pr. indbygger for hver aldersgruppe. Enhedsbeløbet bliver beregnet ud fra en fordeling på aldersgrupper af de samlede drifts- og anlægsudgifter i hovedstadskommunerne fratrukket 2 procent. For den enkelte kommune beregnes det aldersbestemte udgiftsbehov som antallet af indbyggere i hver aldersgruppe ganget med enhedsbeløbet for den pågældende aldersgruppe.

Som i opgørelsen af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov i landsudligningen indgår endvidere et kriterium for rejsetid til 2.000 indbyggere. Kriteriet vedrører den geografiske struktur og belyser afstande og udkantsforhold i en kommune. Jf. endvidere beskrivelsen i bemærkningerne til § 4.

Til § 10

Bestemmelsen indebærer som i tilknytning til landsudligningen, at det socioøkonomiske udgiftsbehov i hovedstadsudligningen præsenteres som et socioøkonomisk indeks, der opgøres ud fra en række socioøkonomiske kriterier, jf. stk. 2. En kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger opgøres som kommunens socioøkonomiske indeks ganget med et gennemsnitligt beløb pr. indbygger beregnet for hovedstadskommunerne. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger opgøres som den del af de samlede udgifter, der jf. stk. 2 henføres til det socioøkonomiske udgiftsbehov, divideret med det samlede indbyggertal for hovedstadskommunerne.

I stk. 2 fastlægges det, hvilke socioøkonomiske kriterier, der indgår ved beregning af en kommunes socioøkonomiske indeks i tilknytning til hovedstadsudligningen, og hvordan disse kriterier sammenvejes. De socioøkonomiske kriterier indgår i udligningen som nogle såkaldte paraplyvariable, der skal beskrive nogle mere omfattende årsagssammenhænge. Der er således ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng mellem den enkelte variabel og de sociale udgifter, men den pågældende variabel kan alligevel være et udtryk for nogle socioøkonomiske strukturer, der indebærer en belastning på nogle sociale områder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har foretaget en række analyser af sammenhængen mellem kommunernes udgifter på forskellige sociale områder. På den baggrund er opstillet et antal kriterier og en sammenvejning heraf, som forbedrer sammenhængen mellem det beregnede socioøkonomiske indeks og kommunernes sociale udgifter set for kommunerne i hele landet. I tilknytning til opgørelsen af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen er der set på, om de fundne kriterier havde en tilsva-

rende sammenhæng med de sociale udgifter, når ses isoleret på kommunerne i hovedstadsområdet.

Der er således tale om en vis harmonisering af opgørelsen af de socioøkonomiske indeks i hovedstadsudligningen og landsudligningen, men der er taget højde for særlige karakteristika i hovedstadskommunerne ved for det første ikke at medtage kriterier i opgørelsen for hovedstadsudligningen, hvis de ikke har udvist samme sammenhæng i analyserne for hovedstadskommunerne som for kommunerne i hele landet. For det andet er vægtningen af kriterier i de socioøkonomiske indeks tilpasset under bl.a. hensyntagen til resultaterne fra analyser på hovedstadskommunerne.

Det samlede antal socioøkonomiske kriterier i opgørelsen af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen øges i forhold til den nuværende opgørelse, hvilket gør indekset mere nuanceret i forhold til at afspejle udviklingen i den enkelte hovedstadskommunes sociale udgifter.

Kriterierne antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 pct., antal af 20-49-årige uden erhvervsuddannelse, antal diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen, antal familier i visse boligtyper, antal børn i familier med lav uddannelse, antal enlige over 65 år samt kriteriet antal indvandrere og efterkommere indgår således også i opgørelsen af de socioøkonomiske indeks i landsudligningen og er nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 5. Tilsvarende gælder kriteriet, der udgøres af det sammenvæjede antal af udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder. De øvrige kriterier, der indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i landsudligningen, udviste i Finansieringsudvalgets analyser ikke en sammenhæng med hovedstadskommunernes sociale udgifter.

I tilknytning til kriteriet vedr. det sammenvæjede antal udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder bemærkes det, at der ikke i den nuværende opgørelse af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen indgår et sådan "boligstøttekriterium". Kriteriets inddragelse i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i hovedstadsudligningen skal ses i forlængelse af, at den særlige hovedstadsudligning af hovedstadskommunernes boligstøtteudgifter afskaffes. Dette indebærer en harmonisering i forhold til udligningen af boligstøtteudgifter i resten af landet. I vægtningen af kriteriet er taget højde for størrelsen af det beløb, der udlignes via den nuværende særlige boligstøtteudligning i hovedstadsområdet.

Forligspartierne er enige om, at behovet for ændringer i de socioøkonomiske kriterier skal vurderes i lyset af de første erfaringer med kommunalreformen. Partierne vil derfor i folketingsåret 2008-09 vurdere behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra udløbet af den særlige overgangsordning på socialområdet i 2010.

I denne bestemmelse fastsættes de nærmere regler for opgørelse af de beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen, som skal indgå i beregning af en kommunes udligningsbeløb i hovedstadsudligningen, jf. § 7.

De beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen beregnes på en anden måde end skatteindtægterne til brug for landsudligningen, jf. § 6. Det skyldes, at landsudligningen er en delvis statsfinansieret ordning, mens hovedstadsudligningen er en mellemkommunal udligningsordning.

I hovedstadsudligningen skal de samlede beregnede skatteindtægter således svare til de samlede beregnede udgiftsbehov. Derfor beregnes skatteindtægterne til brug for hovedstadsudligningen som kommunernes beskatningsgrundlag ganget med en skattetryksfaktor. Skattetryksfaktoren opgøres som de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for kommunerne i hovedstadsområdet divideret med hovedstadskommunernes samlede beskatningsgrundlag.

Til § 12

I denne bestemmelse fastsættes regler for udligningstilskud til særligt ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet. Bestemmelsen indebærer, at der ydes et udligningstilskud til de kommuner, som har et strukturelt underskud over en vis størrelse. Det strukturelle underskud er et udtryk for en kommunes økonomiske situation. Jo større en kommunes strukturelle underskud er, jo mere ugunstig er kommunens økonomiske situation. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 25 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen efter denne bestemmelse. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af den del af kommunens strukturelle underskud pr. indbygger, der overstiger den ovennævnte grænse på 25 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger. Det samlede tilskud til kommunen fremkommer ved at gange det beregnede tilskud pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Udgifterne til denne tilskudsordning finansieres af statens samlede tilskud til kommunerne efter § 14.

Til § 13

I denne bestemmelse fastsættes reglerne om det såkaldte overudligningsloft. Den foreslåede overudligningsbestemmelse, som indebærer et overudligningsloft på 92 pct., er en videreførelse af den hidtidige overudligningsbestemmelse – dog med en forhøjelse af overudligningsloftet fra 90 til 92 pct.

Overudligningsloftet indebærer, at ændringer i en kommunes udskrivningsgrundlag ikke kan udløse modgående bevægelser i udligningen, som overstiger 92 pct. af kommunens skatteprovenu af ændringen. En kommune vil

således højst kunne komme til at miste 92 pct. af et ekstra skatteprovenu i udligning.

Alle kommuner er omfattet af landsudligningen med et udligningsniveau på 58 pct. Det indebærer ikke i sig selv risiko for overudligning. Men for de kommuner, der er omfattet af en af de to overbygninger på landsudligningen, dvs. hovedstadsudligningen eller udligningen for særligt ugunstigt stillede kommuner, opstår der mulighed for overudligning. Hovedstadsudligningen indebærer en yderligere udligning på 27 pct., mens udligningen for særligt ugunstigt stillede kommuner indebærer en yderligere udligning på 32 pct.

Hvis en kommune er omfattet af en af disse to yderligere udligningsordninger og har en tilstrækkelig lav udskrivningsprocent, vil den blive omfattet af overudligningsbestemmelsen. Det skyldes, at en kommunes udligningsbeløb fastsættes uafhængigt af kommunens udskrivningsprocent, mens kommunens skatteprovenu afhænger af udskrivningsprocenten. Hvis en kommunes udskrivningsprocent er tilstrækkeligt lav, vil der således opstå en situation, hvor en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag ville udløse en ændring i udligningsbeløbene, som ville overstige 92 pct. af ændringen i kommunens skatteprovenu.

Overudligningsreglen indebærer, at hvis en kommune er i en sådan situation, vil dens udligningsbeløb blive reduceret, således at en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag højst vil kunne resultere i en modgående ændring i udligningsbeløbene, som svarer til 92 pct. af kommunens ekstra skatteprovenu.

For en hovedstadskommune sker det ved en reduktion af det udligningsniveau for hovedstadsudligningen, som den pågældende kommunes udligningsbeløb i hovedstadsudligningen beregnes med. Tilsvarende gælder for en kommune omfattet af udligningen for særligt ugunstigt stillede kommuner. I dette tilfælde reduceres udligningsniveauet for den pågældende kommune i denne udligningsordning.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 er en videreførelse af den hidtidige bestemmelse, som i den nuværende udligningslov findes i § 11, stk. 4. Bestemmelsen blev oprindeligt indført i 1988 på baggrund af nogle konkrete sager for at sikre, at hovedstadskommuner, der betaler til udligningen, ikke kan mindske udligningen ved at fastsætte en højere grundskyldspromille og sænke udskrivningsprocenten. Bestemmelsen vil træde i kraft i de tilfælde, hvor kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten. I disse tilfælde beregnes et yderligere udligningsbeløb, der skal modsvare den fordel, kommunen ellers ville kunne få ved at have en lav udskrivningsprocent i forhold til grundskyldspromillen.

Til § 14

I denne bestemmelse fastsættes de nærmere regler om det kommunale bloktilskud. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 vedrører fastsættelsen af det årlige

ge bloktilskud. Disse bestemmelser er som udgangspunkt en videreførelse af de tilsvarende hidtidige bestemmelser om det kommunale bloktilskud. Men der er dog også visse ændringer, jf. nedenfor.

Af stk. 1 fremgår det, at bloktilskuddet som hidtil fastsættes årligt af finansministeren med Finansudvalgets tilslutning.

Stk. 2 indeholder de nærmere bestemmelser om fastsættelse af størrelsen af bloktilskuddet. I forhold til de hidtil gældende bestemmelser foreslås der her en ændring af pris- og lønreguleringen af bloktilskuddet, jf. stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede pris- og lønregulering indebærer, at der hvert år foretages en pris- og lønregulering af bloktilskuddet, således at det reguleres op til det forventede pris- og lønniveau i tilskudsåret. Fordelen ved denne regulering er, at den er aktuel, således at reguleringen svarer til den pris- og lønudvikling, der forventes for tilskudsåret. Der vil være tale om statens skøn over pris- og lønudviklingen for den kommunale sektor, som staten hvert år udarbejder bl.a. til brug for de årlige kommuneforhandlinger. Denne model vurderes at være mere hensigtsmæssig end den hidtidige model, der indebærer en kompensation for den faktiske pris- og lønudvikling i året to år før tilskudsåret.

Reglerne om kompensation gennem bloktilskuddet for opgaveændringer mv. i henhold til Det Udvidede Totalbalanceprincip videreføres, jf. stk. 2, nr. 3 og 4. I den hidtil gældende bestemmelse i nr. 4 er det fremgået, at bloktilskuddet reguleres for "kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes virksomhed i tilskudsåret". Med dette forslag udgår ordet: "bindende".

Forslaget har ikke til hensigt at ændre gældende praksis vedrørende Det Udvidede Totalbalanceprincip, men blot at præcisere lovteksten i overensstemmelse med det gældende administrationsgrundlag for Det Udvidede Totalbalanceprincip.

Forslaget indebærer i overensstemmelse med gældende praksis, at stk. 2, nr. 4, ikke begrænses til alene at vedrøre bindende regelændringer. Reguleringsområdet efter Det Udvidede Totalbalanceprincip omfatter umiddelbart bindende regelændringer, dvs. regelændringer, der gennemføres ved lov eller ved udstedelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller tilsvarende forskrifter. Reguleringsområdet er imidlertid ikke begrænset til kun at omfatte formelle regelændringer, der gennemføres ved lov, bekendtgørelse eller lignende. Også statslige initiativer, der er udformet som henstillinger eller vejledninger, men som efter deres indhold reelt har bindende karakter, indgår i reguleringsområdet. Der kan f.eks. være tale om henstillinger, der giver borgerne en velbegrundet forventning om serviceudvidelser.

Dette gælder ligeledes enkeltafgørelser, der i kraft af en klar og væsentlig præcedens-virkning kan sidestilles med regler. Ophævelse af restriktioner, der direkte forhindrer kommunerne og regionerne i en i øvrigt mere økonomisk adfærd kan ligeledes falde ind under reguleringsområdet.

Sammenfattende er det således ikke det formelle grundlag for en regelændring - altså om der er tale om en lov, bekendtgørelse, vejledning eller lignende - men derimod regelændringens reelle indhold, der er afgørende for, om den giver anledning til regulering af statstilskuddet.

Det er de faktiske kommunale mer- eller mindreudgifter, der indgår i beregningen af reguleringen af tilskuddet. Frivilligt afholdte kommunale udgifter indgår derfor som hovedregel ikke, hvorved de ikke omfattes af kompensation. Der kan dog indgås særskilt aftale med de kommunale parter herom, eller det kan i forbindelse med vedtagelse af nye eller ændringer af gældende lovregler anføres i lovforslagets bemærkninger om økonomiske og administrative konsekvenser mv., at frivilligt afholdte udgifter er omfattet af kompensation. I tilfælde, hvor der som opfølgning på en forsøgsordning, der i hvert enkelt tilfælde kræver statslig godkendelse, udstedes bindende regler, reguleres som en undtagelse fra hovedreglen for det fulde beløb inkl. kommunale merudgifter.

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 5, er den såkaldte budgetgaranti, som indebærer, at bloktilskuddet hvert år reguleres med udviklingen i de kommunale udgifter til overførselsindkomster på en række områder.

Hjemlen i stk. 2, nr. 5, i den kommunale udligningslov udvides, således at budgetgarantien nu kommer til at omfatte kommunernes nettoudgifter til uddannelse under revalidering.

Baggrunden for udvidelsen er, at der i aftalen om "Flere i arbejde" indgår, at kommunerne skal finansiere udgifterne til uddannelse i forbindelse med revalidering med statslig refusion på samme måde, som de finansierer øvrige driftsudgifter til den aktive beskæftigelsesindsats. Finansieringsomlægningen har til formål at sikre en forenkling og parallelitet, således at kommunerne får refusion for udgifter til uddannelse i forbindelse med revalidering på samme måde som for øvrige driftsudgifter til uddannelsesstilbud til andre målgrupper i den aktive beskæftigelsesindsats. Samtidig skal omlægningen styrke kommunernes incitament til at målrette revalideringsindsatsen mod de uddannelser, hvor beskæftigelsesmulighederne er særligt gode, dvs. på områder hvor der er eller kan forventes flaskehalse.

Finansieringsomlægningen er udgiftsneutral for det offentlige under ét. De berørte ressortministerier reducerer de givne bevillinger til uddannelse på de relevante ministerområder, og bevillingerne overgår til kommunerne via de kommunale bloktilskud og til Beskæftigelsesministeriet, der afholder udgifter til statsrefusion af kommunernes udgifter til uddannelse i forbindelse med revalidering. Kommunerne kompenseres således fuldt ud for merudgifterne via bloktilskud eller ved refusion af kommunernes fremtidige udgifter til uddannelse af revalidender, som hører under budgetgarantien.

De økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. De økonomiske konsekvenser er omfattet af budgetgarantien. Der henvises i øvrigt til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesind-

sats og lov om betaling for uddannelse i forbindelse med visse tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (Omlægning af finansieringen af udgifter til uddannelse ved revalidering, støtte til revalidender til dækning af særlige udgifter, tilskud til hjælpemidler til selvstændige, forenkling af løntilskudssatser, m.v.) § 1, nr. 8 og 10, som fremsættes af beskæftigelsesministeren.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 indebærer, at finansministeren for et tilskudsår kan forhøje eller reducere det tilskud, der er opgjort efter reglerne i stk. 2, hvis hensynet til en balanceret udvikling i kommunernes økonomi taler herfor. I de tilfælde, hvor de skøn over kommunernes økonomi, der ligger til grund for regeringens økonomiske forhandlinger med kommunerne for det kommende år, viser en ubalance i kommunernes økonomi, giver denne bestemmelse finansministeren hjemmel til at tilvejebringe en balance ved at forhøje eller reducere bloktilskuddet. I den tilsvarende bestemmelse i den nuværende lovgivning om det kommunale bloktilskud er der kun hjemmel til at forhøje bloktilskuddet. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at denne hjemmel gøres symmetrisk, således at der også tages højde for en situation, hvor udviklingen kunne give anledning til en reduktion i tilskuddet.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 omhandler anvendelsen af statens tilskud til kommunerne. En del af tilskuddet anvendes til at finansiere udligningstilskuddet i landsudligningen, jf. § 2, samt til finansiering af tilskuddet til ugunstigt stillede kommuner, jf. § 12. Endvidere finansieres tilskuddet til støtte til kommunerne efter § 17 til medfinansiering af projekter, som modtager tilskud fra EU-støtteordninger, af det samlede statstilskud til kommunerne. Endelig vil der i en overgangsperiode ske reguleringer af statens tilskud til kommunerne for eventuelle forskelle mellem bidrag fra og tilskud til overgangsordningen efter § 38. Det resterende bloktilskud fordeles som udgangspunkt efter indbyggertal. Der er således tale om en anden fordelingsnøgle end tidligere, hvor bloktilskuddet blev fordelt efter beskatningsgrundlag.

Lovforslaget giver dog mulighed for, at de positive eller negative reguleringer af bloktilskuddet, der sker i henhold til stk. 3, det vil sige reguleringer med henblik på at tilvejebringe balance i kommunernes økonomi, helt eller delvis vil kunne fordeles efter beskatningsgrundlag. Beslutning om en sådan fordeling forudsætter tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 tilvejebringer hjemmel til at foretage reguleringer af bloktilskuddet i tilskudsåret. Det drejer sig først og fremmest om den såkaldte midtvejsregulering af bloktilskuddet, det vil sige en regulering, der opgøres midt i tilskudsåret og afregnes i de sidste måneder af tilskudsåret. Bestemmelsen skal - som i det nuværende system - først og fremmest anvendes til at kompensere kommunerne for de økonomiske virkninger i tilskudsåret af ændringer i de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet pr. 1. juli i året før tilskudsåret. Der er tale om kompensation for virkningen af ændret lovgivning, som er blevet vedtaget efter 1. juli i året før tilskudsåret, men som har økonomisk virkning

i tilskudsåret. Men der kan også blive tale om kompensation for andre ændringer i de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af bloktilskuddet, f.eks. markante ændringer i prisudviklingen på centrale områder.

Det foreslås herudover, at der også skal være mulighed for, at tilskuddet kan reguleres i løbet af året, hvis udviklingen i den kommunale økonomi taler herfor. Der kan være tale om en situation, hvor kommunernes budgetlægning viser en planlagt udgiftsvækst, som overstiger det niveau, som har dannet udgangspunkt for regeringens aftale med kommunerne og dermed for fastsættelsen af årets bloktilskud. En aftaleoverskridelse for kommunerne under ét indikerer et samlet finansieringsoverskud i kommunerne.

Det aftalte udgiftsniveau for kommunerne fastsættes på baggrund af regeringens målsætning for det samlede offentlige forbrug med henblik på at sikre en holdbar økonomisk udvikling. På den baggrund kan det være hensigtsmæssigt at tilvejebringe en mulighed for at kunne reducere bloktilskuddet og dermed det kommunale udgiftsniveau, hvis de kommunale budgetter viser en overskridelse af det aftalte niveau. Det har eksempelvis været tilfældet for de kommunale budgetter for 2006. For dette år er der derfor tilvejebragt en særskilt hjemmel via en tekstanmærkning i finansloven for 2006 (tekstanmærkning nr. 121 til § 16), således at det kommunale bloktilskud for 2006 kan reduceres som følge af en overskridelse af det aftalte udgiftsniveau.

Med lovforslaget tilvejebringes hjemmel hertil i den relevante lovgivning, således at der ikke i de konkrete tilfælde må tilvejebringes hjemmel gennem finansloven. En udnyttelse af denne hjemmel vil kræve tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Bestemmelsen i stk. 6 vedrører fordelingen af tilskudsændringer efter stk. 5. Udgangspunktet er, at reguleringer af tilskuddet fordeles efter indbyggertal. Denne fordelingsnøgle gælder under alle omstændigheder for de reguleringer af bloktilskuddet, der er begrundet i ændringer efter stk. 2, dvs. reguleringer som følge af ændret lovgivning mv.

Men lovforslaget giver mulighed for, at de reguleringer af bloktilskuddet, der ikke er begrundet i ændringer efter stk. 2, dvs. ændringer, som er begrundet i udviklingen i den kommunale økonomi, helt eller delvis vil kunne fordeles efter beskatningsgrundlag. Det vil kunne være tilfældet for eventuelle ændringer, som er begrundet i en overskridelse af det aftalte udgiftsniveau, jf. ovenfor. Beslutning om en sådan fordeling forudsætter tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Til § 15

Med den foreslåede bestemmelse videreføres de hidtil gældende regler om reduktion af statstilskuddet til kommunerne i forbindelse med kommunernes salg af energivirksomheder og bestemmelserne om deponering i den forbindelse. Disse regler blev indført med lov nr. 452 af 10. juni 2003.

Hovedreglen er, at en kommunes statstilskud reduceres med et beløb svarende til 40 procent af kommunens provenu ved salg af energivirksomheder, såfremt kommunen vælger at deponere et beløb svarende til provenuet, inkl. beregnet forrentning, fratrukket tilskudsreduktionen. Alternativt fastsættes modregningsprocenten til 60 pct., hvis kommunen ikke ønsker at deponere et beløb svarende til provenuet ved salg af energivirksomheden, inkl. beregnet forrentning, fratrukket tilskudsreduktionen.

Deponeringen sker ved anbringelse af beløbet i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslovs § 44, der indeholder bestemmelse om, hvorledes en kommunes midler skal anbringes. Efter denne bestemmelse skal midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, som fondes midler kan anbringes i.

Frigivelse af depotet sker med en tiendedel om året over en 10-årig periode. Tilskrevne renter til de deponerede beløb vil endvidere kunne frigives løbende over deponeringsperioden.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse i § 16 indebærer, at der – på samme måde som i det hidtidige system – etableres en tilskudspulje til vanskeligt stillede kommuner. Bestemmelsen svarer i hovedtræk til den hidtidige bestemmelse i udligningslovens § 19, stk. 2.

Tilskudsrammen udgør 180 mio. kr. og reguleres fra og med 2008 med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Fastsættelsen af tilskudspuljens størrelse skal ses i sammenhæng med fastsættelsen af tilskud til kommuner med mindre øer, jf. bemærkningerne til § 20.

Udligningsreformen indebærer i sig selv en gevinst for mange af de kommuner, der hidtil har modtaget tilskud fra denne ordning. Det forventes derfor, at det fremover vil være en lavere andel af kommunerne, der kan komme i betragtning til tilskud.

Det skal endvidere bemærkes, at der for 2007 afsættes ekstra 150 mio. kr. af balancetilskuddet til en midlertidig forhøjelse af tilskudspuljen – svarende til den midlertidige forhøjelse for 2006.

Tilskuddet skal som hidtil kunne fordeles efter konkrete ansøgninger, men en del af tilskuddet skal anvendes til kommuner, som indgår en flerårig udviklingsaftale med Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Til disse kommuner kan indenrigs- og sundhedsministeren give flerårige tilsagn om tilskud fra puljen. Udviklingsaftalen skal fokusere på udviklingsinitiativer, som kan skabe en langsigtet kommunaløkonomisk bæredygtighed i de pågældende kommuner. Udvælgelseskriterierne er fastlagt på forhånd og omfatter kommuner, der opfylder følgende fem kriterier:

- Kommuner med væsentligt højere nettoudgifter til forsørgelse end landsgennemsnittet.
- Kommuner med en væsentligt højere bruttoudgifter til førtidspensio-ner end landsgennemsnittet.
- Kommuner med en væsentligt højere andel af fuldtidsledige end landsgennemsnittet.
- Kommuner med et væsentligt fald i befolkningstallet over de sene-ste 5 år.
- Kommuner med et samlet højt beskatningsniveau.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse i § 17 indebærer en uændret videreførelse af den hidtidige bestemmelse om tilskud til særlig vanskeligt stillede kommu-ner, som medfinansierer projekter, der modtager støtte fra de regionale EU-støtteordninger. Tilskudspuljen udgør 18,1 mio. kr. og reguleres fra og med 2007 med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Eventuelle uforbrugte midler tilbageføres til det kommunale bloktilskud.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse i § 18 indebærer en uændret videreførelse af den hidtidige bestemmelse om tilskud til kommunerne til et generelt løft af ældreplejen. Tilskuddet blev indført med virkning fra og med 2002 i forlæn-gelse af L 399 af 6. juni 2002 om frit valg af ældreboliger mv. pr. 1. juli 2002 og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp pr. 1. januar 2003. Tilskudspuljen udgør 554,6 mio. kr. og reguleres fra og med 2007 med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Tilskudspuljen fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tilskudsordningen til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, videre-føres på det hidtidige niveau. Størrelsen af tilskudspuljen fastsættes som hidtil til 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsom-rådet. Puljen finansieres af kommunerne i hovedstadsområdet med et bi-drag, som opkræves fordelt efter indbyggertal, det vil sige svarende til for-delingsnøglen for bloktilskuddet. Det indebærer en omlægning af forde-lingsnøglen fra beskatningsgrundlag til indbyggertal. Det er et led i den ge-nerelle omlægning af fordelingsnøglen for bloktilskud og finansieringsbidrag fra den hidtidige fordeling efter beskatningsgrundlag til den foreslåede for-delung efter indbyggertal.

Tilskuddet fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren. Som led heri vil indenrigs- og sundhedsministeren i overensstemmelse med aftalen af 19. maj 2005 om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner yde den nye Furesø Kommune et tilskud på 50 mio. kr. årligt fra 2007 til og med

2021 fra puljen. Tilskuddet reguleres årligt med udviklingen i det kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Det forventes, at der fremover vil være færre kommuner, der kan komme i betragtning til tilskud fra denne pulje. Eventuelle overskydende midler i puljen kan tilbagebetales. Midlerne fordeles mellem kommunerne i hovedstadsområdet efter samme nøgle, som er anvendt ved opkrævning af bidrag til puljen.

En nærmere vurdering af muligheden for en reduktion af særtilskudspuljen for hovedstadsområdet foretages i folketingsåret 2008-2009.

Til § 20

Trafikstøtte

Indenrigs- og Sundhedsministeriet yder i dag tilskud efter lov om trafikstøtte til de mindre øer. Tilskuddet omfatter støtte til 27 mindre øers trafikforbindelser, heraf 26 færgeforbindelser samt vejforbindelsen til Mandø.

Nye kommuner	Nuværende kommuner	Ø-samfund
Kalundborg	Bjergsted	Sejerø/Nekselø
Holbæk	Holbæk	Orø
Slagelse	Skælskør	Agersø/Omø
Lolland	Maribo/Ravnsborg	Askø/Femø/Fejø
Assens	Assens	Baagø
Faaborg-Midtfyn	Faaborg	Avernakø/Lyø/Bjørnø
Ærø	Marstal	Birkholm
Langeland	Rudkøbing	Strynø
Svendborg	Svendborg	Drejø/Skarø/Hjortø
Haderslev	Haderslev	Aarø
Aabenraa	Aabenraa	Barsø
Esbjerg	Ribe	Mandø
Horsens	Horsens	Endelave
Hedensted	Juelsminde	Hjarnø
Struer	Struer	Venø
Norddjurs	Grenaa	Anholt
Odder	Odder	Tunø
Skive	Sundsøre	Fur
Aalborg	Aalborg	Egholm

I den nuværende udformning af støtten yder staten dels driftsstøtte og dels ydelsesstøtte til lån, som kommune eller amtskommune optager med henblik på investering i færger eller færgelejer.

Både driftsstøtte og ydelsesstøtte ydes efter den såkaldte tredjedelsregel. Statens støtte er således betinget af, at en kommune eller amtskommune hver for sig yder en støtte, der mindst svarer til statens støtte. Den statslige

driftsstøtte kan ikke overskride et nærmere fastlagt maksimumsbeløb. Ordningen er derfor en refusionsordning (med loft), hvor kommune og amtskommune kun får statsstøtte, hvis de selv afholder udgifter af samme omfang.

Trafikstøtteleven indeholder herudover en bestemmelse (§ 5), som skal sikre kommuner mod en for stor belastning i forbindelse med færgeinvesteringer. Staten yder et årligt tilskud til de kommuner, hvor kommunens årlige udgifter til ydelse på lån til finansiering af færger mv. overstiger 0,05 pct. af kommunens beskatningsgrundlag (korrigeret for virkningen af skatteudligningen). Overstiger de årlige låneydelser for disse kommuner 0,05 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, vil kommunen få et tilskud svarende til 75 pct. af den del, som overstiger 0,05 pct. Dette tilskud finansieres af det kommunale bloktilskud.

Fordelingen mellem stat, amtskommuner og kommuner i den nuværende ordning fremgår af følgende tabel (mio. kr. i 2006 pris og lønniveau):

	Driftstilskud	Investeringstilskud	I alt
Stat	17,9	10,8	28,7
Amtskommuner	23,8	8,3	32,1
Kommuner	34,5	8,3	42,8
I alt	76,2	27,4	103,6

Uddannelsesstøtte for unge på mindre øer

I medfør af § 22, stk. 4, i tilskuds- og udligningsloven ydes tilskud til kommuner med henblik på at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen fraflytter øer, der er en del af en kommune. Støtteordningen omfatter unge fra Omø, Sejerø, Femø, Drejø, Hjortø, Mandø, Endelave, Anholt, Tunø, Lyø, Avernakø og Strynø. Dvs. de gamle kommuner Skælskør, Bjergsted, Ribe, Ravnsborg, Horsens, Grenaa, Odder, Faaborg, Svendborg og Rudkøbing. Det samlede tilskud udgør 0,4 mio. kr. i 2006.

Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner begrundet i deres særlige ø-udgifter.

Ud over de ovennævnte ordninger yder indenrigs- og sundhedsministeren af § 19- tilskuddet et tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner med mindre øer. Denne tilskudsordning blev etableret i 1986. Beløbene blev fastsat på baggrund af en undersøgelse af, hvilke løbende merudgifter økommunerne har på de forskellige kommunale serviceområder som følge af deres geografiske struktur (færgedrift, folkeskole, bistand til ældre mv.). Denne undersøgelse er siden blevet revideret i 1993. Tilskuddet ydes til de nuværende Bjergsted, Skælskør, Ravnsborg, Faaborg, Rudkøbing og Sundsøre Kommuner. I alt ydes et særtilskud på 10,5 mio. kr. i 2006.

Omlægning til generelt tilskud og fordeling efter en nøgle for udgiftsbehov for kommuner med mindre øer

Det foreslås, at statens og amtskommunernes nuværende trafikstøtte samt statens uddannelsesstøtte for unge på mindre øer omlægges til et generelt tilskud. Endvidere foreslås, at den andel af puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner efter § 19 i den nuværende tilskuds- og udligningslov, der har været ydet til vanskeligt stillede kommuner begrundet i deres særlige ø-udgifter, ligeledes indgår i det nye, generelle tilskud på i alt 71,7 mio. kr.

Det foreslås, at tilskuddet fordeles efter en nøgle for udgiftsbehovet for kommuner med mindre øer.

Det er hensigten at fordele det nye generelle tilskud med udgangspunkt i overvejelserne i rapporten fra juni 2004 fra udvalget vedr. omlægning af færgerstøtte til generelle tilskud, som blev aftalt nedsat i kommuneaftalen for 2004.

Det er således hensigten, at en andel på 42,1 mio. kr. af det nye generelle tilskud – svarende til det nuværende driftstilskud vedrørende færger fra staten og amtskommuner samt uddannelsesstøtte vedrørende unge - fordeles efter den tidligere driftsstøtte fra staten og amterne for årene 1998-2002. Investeringsstilskuddet på i alt 19,1 mio. kr. foreslås fordelt med 30 procent til et grundbeløb efter folketal (100.000 kr. til øer under 50 indbyggere, 200.000 kr. til øer med mellem 50 og 200 indbyggere og 300.000 kr. til øer med over 200 indbyggere), 30 procent forholdsmæssigt efter folketal, 35 procent forholdsmæssigt efter sejlafstand i km og 5 procent efter øernes areal.

For at imødegå større forskydninger ved omlægningen af færgerstøtten er det endvidere i en overgangsperiode hensigten at yde et særligt overgangstilskud finansieret af investeringsstøtten. Det er forudsat, at 2,5 mio. kr. foreløbig udtages fra omlægningen af investeringsstøtten og herefter fordeles med 2 mio. kr. til den nye Kalundborg Kommune og 0,5 mio. kr. til Norddjurs Kommune, der er de kommuner, der har de største tab på omlægningen målt i forhold til beskatningsgrundlaget.

Det er endvidere hensigten at fordele den del af det nye generelle tilskud, der udgøres af tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner med mindre øer efter samme nøgle som hidtil.

Den foreslåede fordelingsmetode for det generelle tilskud til kommuner med øer indgår i de byrdefordelingsmæssige beregninger i bilaget.

Det foreslås endvidere, at det nye generelle tilskud årligt reguleres med den forventede kommunale pris- og lønudvikling.

Nettooverførslen af tilskud fra puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner vil blive reguleret over bloktilskuddet.

Den foreslåede § 20, stk. 4, giver kommunerne med mindre øer hjemmel til fortsat at yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen fraflytter øer.

Til § 21

Til stk. 1 og 2

Efter § 22 i den gældende tilskuds- og udligningslov ydes et årligt tilskud til kommuner uden fast forbindelse, der består af en eller to kommuner. Dog ydes ikke tilskud til Fanø Kommune. Efter denne ordning ydes tilskud til kommunerne på Læsø, Samsø og Ærø, der i 2006 i alt udgør 53,9 mio. kr. Tilskuddet fordeles efter indbyggertal og sejltid samt med et grundtillæg på 3 mio. kr. pr. ø.

Det foreslås, at tilskuddet efter tilskuds- og udligningslovens § 22 til de tre ø-kommuner tilpasses til virkningerne af de foreslåede øvrige ændringer i tilskuds- og udligningssystemet. Det foreslås således, at det samlede tilskud halveres til 26,9 mio. kr. og at tilskuddet omfordeles. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter de nærmere regler for fordelingen af tilskuddet. For tilskudsåret 2007 er fordelingen dog fastsat i overgangsbestemmelsen til denne lov. Det indebærer, at tilskuddet for 2007 fordeles på følgende måde: 6,2 mio. kr. til Læsø Kommune, 16,1 mio. kr. til Samsø Kommune og 5,2 mio. kr. til Ærø Kommune. Efter denne fordeling har de tre ø-kommuner alle en gevinst på ændringerne i tilskuds- og udligningssystemet.

Til stk. 3

Tilskuddet til Bornholm efter § 22 i den nuværende tilskuds- og udligningslov udgør 124,2 mio. kr. for 2006. Tilskuddet er sammensat på følgende måde:

	Mio. kr.
Kompensation for bortfald af fri indlæggelsesret på Rigshospital	80,6
Bornholms Amtskommunes andel af bonuspuljen	11,7
Overført fra amter fra 2005	8,2
Overført fra kommuner fra 2003	11,0
Overført fra kommuner fra 2005	12,8
I alt	124,2

Det fremgår af bilag B i aftalen om en kommunal finansieringsreform, at den del af tilskuddet til Bornholm efter § 22-ordningen, som ikke er forudsat omlagt i forbindelse med loven om regionernes finansiering, bibeholdes.

I forbindelse med loven om regionernes finansiering er forudsat, at den del af tilskuddet til Bornholm, der vedrører Rigshospitalet og bonuspuljen, indgår i det regionale tilskud, mens der ikke er disponeret over den del af tilskuddet på 8,2 mio. kr., der er overført fra amtskommunerne fra 2005.

Det foreslås, at denne del af det hidtidige tilskud til Bornholms Kommune indgår sammen med de dele af tilskuddet, der er overført fra kommunerne, i et nyt tilskud til Bornholms Kommune på i alt 32 mio. kr.

Til stk. 4

Den foreslåede § 21, stk. 3, giver Samsø, Læsø og Ærø Kommuner hjemmel til fortsat at yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen fraflytter kommunen.

Til § 22

I denne bestemmelse fastlægges de nærmere regler om den generelle udligningsordning vedrørende udlændinge samt udligningsordningen vedrørende sociale udgifter til flygtninge. Disse to særlige udligningsordninger svarer med nogle enkelte tilpasninger til de nuværende ordninger. Den nuværende særlige udligning vedrørende asylansøgere forudsættes derimod afskaffet, da denne personkreds ikke i væsentligt omfang medfører kommunale udgifter.

Stk. 1 omhandler de nærmere regler om tilskud efter den generelle udligningsordning vedr. udlændinge.

I den nuværende generelle udligningsordning vedrørende udlændinge er den omfattede udlændingegruppe afgrænset som flygtninge og indvandrere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika (det tidligere 3. lande-begreb). Med bestemmelsen forudsættes, at der sker en modernisering af afgrænsningen af den omfattede udlændingegruppe, og at den således afgrænses som flygtninge, indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Der ydes efter ordningen fortsat et tilskud pr. udlænding, men i forhold til det nuværende tilskud reduceres tilskuddet pr. udlænding med 10 pct. Ændringen skal ses i lyset af, at tilskuddet pr. udlænding i 1993 blev øget med 10 pct. med den begrundelse, at en række kommuner blev økonomisk underkompenseret med ordningen, fordi ordningen ikke medtog alle udlændingegrupper. Den forudsatte ændring i afgrænsningen af den omfattede udlændingegruppe indebærer med medtagningen af efterkommere, at antallet af omfattede udlændinge forøges, og tilskuddet pr. udlænding justeres derfor ned til det oprindelige niveau før ændringen i 1993.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at kommunernes tilskud vedrørende sociale udgifter til flygtninge fastsættes som i den nuværende ordning. Ordningen omfatter alene flygtninge, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999, og som den 1. januar i tilskudsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 7½ år til 10½ år, hvilket indebærer, at ordningen, som også forudsat i den nuværende ordning, er udfaset i tilskudsåret 2010. Udfasningen er en konsekvens af vedtagelsen af integrationsloven i 1998.

Bestemmelsen i stk. 3 indebærer, at kommunernes bidrag til ordningerne fordeles efter indbyggertal, svarende til fordelingen af det kommunale bloktilskud. I de nuværende ordninger fordeles kommunernes bidrag efter beskatningsgrundlag, svarende til den nuværende fordeling af beskatnings-

grundlaget. Ændringen følger således af den ændrede fordeling af bloktilskuddet.

Bestemmelsen i stk. 4 indebærer, at tilskudsbeløbene reguleres med pris- og lønudviklingen for den kommunale sektor, svarende til reguleringen af det kommunale bloktilskud. I de nuværende ordninger reguleres tilskudsbeløbene med satsreguleringsprocenten.

Til § 23

Kommunerne modtager en andel af statens provenu af skat af aktieselskaber mv. For nogle kommuner er der tale om et relativt stort provenu, om end det er en usikker og noget svingende finansieringskilde. Dette provenu har hidtil ikke indgået i udligningen. Det forekommer ikke rimeligt, at denne skattekilde – til forskel fra andre skattekilder – ikke indgår i udligningen. Dette forslag indebærer, at der indføres en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes.

Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Omvendt skal de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betale et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

For de kommuner, som har de højeste indtægter fra selskabsskat, vil en fuld indførelse af udligning af selskabsskat medføre betydelige tab. Af hensyn til disse kommuner indføres der en særlig nedslagsordning, jf. bestemmelsen i stk. 3. Nedslagsordningen indebærer, at for de kommuner, der i 2007 har et provenu af selskabsskat, som overstiger 1 procent af beskatningsgrundlaget, fastsættes et nedslagsbeløb svarende til den del af provenuet, der ligger over grænsen på 1 procent af beskatningsgrundlaget. Dette nedslagsbeløb fragår i det provenu af selskabsskat, som indgår i udligningsordningen. For den enkelte kommune vil der i 2007 således højst kunne indgå et provenu af selskabsskat svarende til 1 procent af beskatningsgrundlaget i udligningsordningen. Provenu herudover vil tilfalde kommunen ubeskåret.

Nedslagsordningen videreføres for de følgende år således, at der også for de senere år ydes nedslag for provenu over 1 procent af beskatningsgrundlaget. Der fastsættes dog en overgrænse for nedslagsbeløbet for den enkelte kommune, således at nedslagsbeløbet for det enkelte år ikke kan overstige foregående års nedslagsbeløb.

Nedslagsordningen omfatter dog kun de kommuner, som har tab på reformen, således som tabet fremgår af bilaget til lovforslaget med eventuelle korrektioner som følge af lovforslagets behandling .

Til § 24

Til stk. 1

I denne bestemmelse fastsættes tidsfrister for udmelding til kommunerne af størrelsen af tilskud og bidrag efter denne lov. Indenrigs- og sundhedsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret meddelelse om størrelsen af tilskud og bidrag for tilskudsåret. Det svarer til det hidtidige system og sikrer, at kommunerne kender tilskuds- og udligningsbeløb i god tid før budgetvedtagelsen. Beregning af de kommunale tilskuds- og udligningsbeløb forudsætter, at størrelsen af bloktilskuddet er kendt. Størrelsen af bloktilskuddet er et af de emner, der drøftes mellem regeringen og kommunerne i de årlige økonomiske forhandlinger, som traditionelt afsluttes med en aftale om det kommende års økonomi medio juni. Herefter fastsættes bloktilskuddet endeligt af Folketingets Finansudvalg ultimo juni. Fristen for udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb er fastsat under hensyntagen dette forløb.

Efter udmeldingen af tilskuds- og udligningsbeløb har kommunerne mulighed for at søge om yderligere tilskud fra de særlige tilskudspuljer til vanskeligt stillede kommuner, som fordeles efter ansøgning. Der fastsættes ikke frister for udmelding af disse tilskud. Men puljerne til fordeling efter ansøgning til særligt vanskeligt stillede kommuner forventes administreret på samme måde som nu, dvs. hovedparten af puljerne fordeles i september i året før tilskudsåret, således at de kan indgå i de kommunale budgetter, mens en mindre restpulje reserveres til tilskud, som kan fordeles i løbet af tilskudsåret.

I § 14, stk. 5, er der hjemmel til, at statens tilskud kan ændres i tilskudsåret. Der er først og fremmest tale om den såkaldte midtvejsregulering, som vedrører regulering af tilskuddet med henblik på at kompensere kommunerne for de økonomiske virkninger i tilskudsåret af ændringer i de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet pr. 1. juli i året før tilskudsåret. Der vil i hovedsagen blive tale om compensation af virkningen af ændret lovgivning, som er blevet vedtaget efter 1. juli i året før tilskudsåret, men som har økonomisk virkning i tilskudsåret. Disse tilskudsændringer foretages med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg og udmeldes til kommunerne senest 14 dage efter, at Finansudvalgets tilslutning foreligger. Midtvejsreguleringerne vil typisk blive fastlagt samtidig med det kommende års bloktilskud, det vil sige i slutningen af juni, og vil derfor kunne udmeldes til kommunerne samtidig med tilskud og udligning for det kommende år den 1. juli, jf. ovenfor. Det svarer til situationen i det nuværende system.

Bestemmelsen i § 14, stk. 5, giver også mulighed for, at tilskuddet kan ændres i løbet af tilskudsåret, hvis udviklingen i den kommunale økonomi taler herfor. Hvis der i løbet af året træffes beslutning om sådanne reguleringer af bloktilskuddet, udmeldes reguleringerne til kommunerne senest 14 dage efter, at Finansudvalgets tilslutning foreligger.

Til stk. 2-4

I bestemmelserne i stk. 2 og 3 fastsættes de nærmere regler om efterregulering af tilskud og bidrag efter denne lov samt efterregulering af kommunal indkomstskat.

Bestemmelserne om efterregulering af kommunal indkomstskat har hidtil stået i lov om kommunal indkomstskat, men foreslås overført til denne lov med henblik på at sikre koordinationen mellem efterregulering af tilskud og udligning og efterregulering af indkomstskat til kommunerne. Forslaget indebærer, at der kun foretages efterregulering for de kommuner, hvor der samlet set er tale om en positiv efterregulering for den enkelte kommune, det vil sige hvor den samlede efterregulering af tilskuds- og udligningsbeløb og efterregulering af indkomstskat vil medføre en indtægt for kommunen.

Udgangspunktet er, at alle kommuner fremover budgetterer med statens skøn over udskrivningsgrundlaget, og at udligningen også beregnes på dette grundlag. Statens skøn over udskrivningsgrundlaget og de tilsvarende udligningsbeløb betragtes som statsgaranterede beløb, det vil sige, at beløbene ikke efterfølgende vil blive efterreguleret, hvis en efterregulering samlet set ville være negativ for kommunen. Men for vækstkommuner, hvor en efterregulering vil være positiv, foretages der fortsat efterregulering. Efterreguleringen afregnes med kommunen i året tre år efter tilskudsåret, jf. nedenfor. Efterreguleringen afregnes med et tillæg på 3 gange Nationalbankens diskonto den 1. juli i året forud for tilskudsåret. Det skal endvidere bemærkes, at for de kommuner, som har vækst i befolkningen og derfor påregner en positiv efterregulering, vil der blive indført en kortvarig låneadgang efter dispensation, således at et eventuelt likviditetsproblem kan blive dækket i perioden frem til afregning af efterreguleringen.

Tilskud og bidrag for tilskudsåret beregnes på grundlag af statens skøn over kommunens udskrivningsgrundlag, afgiftspligtige grundværdier og indbyggertal for tilskudsåret.

I året to år efter tilskudsåret foretages en fornyet beregning af kommunens tilskud og bidrag for tilskudsåret, hvori indgår kommunens faktiske udskrivningsgrundlag som opgjort pr. 1. maj i året to år efter tilskudsåret, det faktisk opgjorte indbyggertal og de faktisk opgjorte afgiftspligtige grundværdier. Bestemmelserne herom fremgår af stk. 2.

I året to år efter tilskudsåret foretages der ligeledes en beregning af efterregulering af indkomstskat til kommunen. Efterreguleringen beregnes som den opgjorte slutskat for kommunen for det pågældende indkomstår, opgjort pr. 1. maj i året to år efter indkomståret, fratrukket de beløb, som kommunen i henhold til § 15 i lov om kommunal indkomstskat har fået udbetalt i løbet af indkomståret til foreløbig dækning den kommunale indkomstskat for året. Bestemmelserne herom fremgår af § 16, stk. 1, i lov om kommunal indkomstskat.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 indebærer, at de beregnede efterreguleringsbeløb efter stk. 2 og § 16, stk. 1, i lov om kommunal indkomstskat

kun afregnes med den enkelte kommune, hvis der samlet set er tale om en indtægt for kommunen.

Den indkomstskat og de udligningsbeløb, der er afregnet med kommunen i tilskudsåret, kan således opfattes som et garanteret niveau for kommunen. Kommunen vil ikke efterfølgende kunne blive udsat for en efterregulering, som samlet set vil være negativ for kommunen. Men hvis det omvendte er tilfældet, det vil sige, at hvis udviklingen fører til en efterregulering, som samlet set er positiv for kommunen, vil denne efterregulering blive afregnet med kommunen.

En positiv efterregulering vil typisk forekomme i de situationer, hvor en kommunes faktiske udskrivningsgrundlag vokser hurtigere end forudsat ved budgetlægningen. I disse tilfælde vil der typisk være en modgående regulering af udligningen. Men samlet set vil der være en positiv efterregulering for kommunen, fordi skatten af den ekstra vækst i udskrivningsgrundlaget vil overstige reduktionen i udligningsbeløbene. I denne situation svarer efterreguleringen af skat og udligning til det, der sker i det nuværende system, såfremt kommunen ved budgetlægningen havde valgt selvbudgettering.

Hvis en kommunes vækst i udskrivningsgrundlaget efterfølgende viser sig at være lavere end forudsat ved budgetlægningen, vil der for kommunen blive beregnet et efterreguleringsbeløb for indkomstskat og et modgående efterreguleringsbeløb vedr. udligning. Men da den negative efterregulering af skat vil overstige den modgående efterregulering af udligningen, vil den samlede virkning for kommunen være negativ, og afregningen vil derfor ikke blive foretaget. Denne situation svarer til situationen i det nuværende system, såfremt den pågældende kommune ved budgetlægningen havde valgt at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

De efterreguleringsbeløb for skat og udligning, som skal afregnes med kommunerne, vil som i det nuværende system blive afregnet i året tre år efter tilskudsåret, jf. stk. 4. Beløbene bliver som ovenfor nævnt beregnet i året to år efter tilskudsåret og udmeldt til kommunerne i dette år, således at kommunerne kan medtage dem i budgettet for det følgende år, hvor afregningen finder sted.

Til § 25

I bestemmelsen foreslås, at der i udligningssystemet indarbejdes en automatisk reguleringsmekanisme, der har til formål at udjævne en eventuel fremtidig kraftigere indkomstvækst i hovedstadsområdet i forhold til det øvrige land.

Bestemmelsen indebærer, at hver gang den procentvise vækst i det budgetterede beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet overstiger væksten i det øvrige land med 1 procentpoint, så forøges udligningsniveauet i landsudligningen med 1 procentpoint.

Udligningsniveauet kan højst øges med 1 procentpoint i det enkelte år fra udgangspunktet på 58 procent og kan højst øges til 68 procent. Der vil således i tilfælde af en fremtidig mervækst i hovedstadsområdet automatisk ske en opregulering af udligningsniveauet i landsudligningen, der hurtigst vil kunne ske over en 10-årig periode.

Reguleringen sker med udgangspunkt i basisåret 2007 og kan udløses første gang fra og med tilskudsåret 2010, hvor langt de fleste kommuner vil have gennemført den fulde tilpasning til den øvrige del af reformen. Til en enkelt kommune, der ikke før 2010 har gennemført den fulde tilpasning, vil der blive ydet overgangstilskud via særtilskudsmidlerne til at imødegå et eventuelt tab på reguleringsmekanismen for landsudligningen i de år, hvor den øvrige del af reformen endnu ikke er fuldt indfaset.

Ved en forhøjelse af udligningsprocenten i landsudligningen med 1 procentpoint nedsættes samtidig udligningsprocenten i hovedstadsudligningen og udligningsprocenten for ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet med hver 1 procentpoint. Samlet vil der med disse tilpasninger i udligningsprocenterne ske en øget udligning fra kommunerne i hovedstadsområdet til kommunerne uden for hovedstadsområdet og en øget udligning til de ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet. Den foreslåede automatiske reguleringsmekanisme er endvidere fortsat således, at kommunerne i hovedstadsområdet også efter opreguleringen i udligningen vil få gavn af væksten.

I det tilfælde, hvor væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet overstiger væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne uden for hovedstadsområdet med mere end 1 procentpoint henstår forhøjelsen af udligningsprocenten til det eller de følgende år. Ligeledes vil en eventuel mindrevækst i beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet i forhold til beskatningsgrundlaget pr. indbygger for kommunerne i det øvrige land fragå i næste års regulering.

I følgende tabel er der til illustration vist et eksempel på anvendelse af reguleringsmekanismen.

Den procentvise vækst i beskatningsgrundlaget pr. indbygger i hovedstadsområdet sammenlignet med øvrige land: Et eksempel på anvendelsen af reguleringsmekanismen

År	Højvækst i hovedstad (+), lavvækst i hovedstad (-) i forhold til året før	Akkumuleret vækstprocent til brug for regulering, basisår 2007	Udløsning af øget udligningsniveau i landsudligning, pct.point
2008	-0,40	-0,40	0
2009	0,60	0,20	0
2010	0,80	1,00	1
2011	2,30	3,30	1
2012	0,10	3,40	1
2013	-1,20	2,20	0
2014	-2,30	-0,10	0

I eksemplet er der i det første år tale om en mindrevækst i hovedstadsområdet. Denne mindrevækst medregnes i opgørelsen af den akkumulerede vækstprocent.

I de to efterfølgende år er der en mervækst i hovedstadsområdet, som giver en samlet akkumuleret vækst på 1,00 procent og som udløser en forhøjelse af udligningsprocenten i landsudligningen med 1 procentpoint.

I eksemplets år 2011 er mervæksten i hovedstadsområdet på 2,3 procent, der udløser to forhøjelser af udligningsprocenten på hver 1 procentpoint i de to følgende tilskudsår.

Herefter aftager mervæksten i hovedstadsområdet i eksemplet, for efterfølgende at blive afløst af lavvækst i hovedstadsområdet. Lavvæksten i hovedstadsområdet medfører ikke en nedsættelse af allerede gennemførte forhøjelser af udligningsniveauet. Forhøjelsen af udligningsprocenten i landsudligningen ved mervækst i hovedstadsområdet er således permanent.

Ved kommunerne i hovedstadsområdet forstås kommunerne afgrænset i lovforslagets § 26.

Ved opgørelsen af væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger anvendes det beskatningsgrundlag og det indbyggertal, der indgår ved beregningen af tilskud og bidrag for tilskudsåret og som udmeldes senest 1. juli i året før tilskudsåret. Der er således tale om en endelig beregning, som opgøres senest den 1. juli i året før tilskudsåret.

Til § 26

I denne bestemmelse defineres en række af de begreber, der anvendes ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov.

Beskatningsgrundlaget for en kommune indgår som en central del af udligningsberegningerne, som baseres på beregning af et strukturelt underskud, der beregnes som forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og beregnede skatteindtægt. De beregnede skatteindtægter opgøres ud fra kommunens beskatningsgrundlag.

Beskatningsgrundlaget er et mål for kommunens beskatningsmuligheder vedrørende indkomstskat og grundskyld. Beskatningsgrundlaget opgøres derfor som kommunens udskrivningsgrundlag tillagt en andel af de afgiftspligtige grundværdier. Den andel af de afgiftspligtige grundværdier, der lægges til udskrivningsgrundlaget, svarer til grundværdiernes gennemsnitlige relative skattekraft i forhold til udskrivningsgrundlaget. Af praktiske årsager opgøres en kommunes udskrivningsgrundlag i udligningen som kommunens skatteprovenu af indkomstskat divideret med udskrivningsprocenten.

Et beskatningsniveau for en kommune er et sammenvejet udtryk for den skat, kommunen udskriver i form af indkomstskat og grundskyld. Beskatningsniveauet beregnes som en kommunes samlede provenu af indkomstskat og grundskyld divideret med beskatningsgrundlaget. Det gennemsnitlige beskatningsniveau indgår i beregning af landsudligningen og udligningen for ugunstigt stillede kommuner. Den enkelte kommunes beskatningsniveau indgår i overudligningsberegningen.

Beregningsåret defineres i denne lov som året forud for tilskudsåret. En kommunes tilskud og bidrag for tilskudsåret beregnes i året forud for tilskudsåret med henblik på, at kommunen den 1. juli i året forud for tilskudsåret kan få meddelelse om tilskud og bidrag for tilskudsåret.

Hovedstadsområdet afgrænses i denne lov med henblik på at fastlægge hvilke kommuner, der skal indgå i hovedstadsudligningen. Den hidtidige hovedstadsudligning har omfattet Københavns og Frederiksberg Kommuner og kommunerne i Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter. I denne lov afgrænses hovedstadsområdet tilnærmelsesvis på samme måde. Den eneste forskel er, at Stevns Kommune fremover vil indgå i hovedstadsområdet. Det skyldes, at den nye Stevns Kommune består af de tidligere kommuner Vallø og Stevns, hvoraf Vallø indgik i hovedstadsområdet, mens Stevns lå udenfor.

Til § 27

I henhold til lov om kommunal indkomstskat skal kommunerne basere deres budget på et udskrivningsgrundlag, som fastlægges af staten. Det er dette udskrivningsgrundlag, der lægges til grund for opgørelse af det beskatningsgrundlag, der indgår i beregningen af tilskud og bidrag for tilskudsåret. I beskatningsgrundlaget indgår herudover en andel af de afgiftspligtige grundværdier. De afgiftspligtige grundværdier, der indgår i beregningen, er Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn over de afgiftspligtige grundværdier svarende til det, der gælder på nuværende tidspunkt vedr. beregning af de statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb.

I forbindelse med opgørelse af eventuelle efterreguleringsbeløb efter § 24, opgøres en kommunes beskatningsgrundlag for det pågældende tilskudsår på grundlag af kommunens faktiske udskrivningsgrundlag for det pågældende år og kommunens faktiske afgiftspligtige grundværdier for det pågældende år. Udskrivningsgrundlaget beregnes som den faktiske slutskat til kommunen for det pågældende år - som opgjort pr. 1. maj i året to år efter året – divideret med kommunens udskrivningsprocent for det pågældende år.

Til § 28

De samlede kommunale nettodriffts- og anlægsudgifter indgår i beregningen af kommunernes udgiftsbehov samt i beregningen af skattetryksfaktoren i hovedstadsudligningen.

Udgangspunktet for opgørelsen af nettodriffts- og anlægsudgifterne for et tilskudsår er de budgetterede nettodriffts- og anlægsudgifter for beregningsåret. Disse nettodriffts- og anlægsudgifter reguleres for skønnede mer- eller mindreudgifter fra beregningsåret til tilskudsåret som følge af ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen og ændringer i den statslige regulering af kommunerne. Det svarer til metoden i det nuværende tilskuds- og udligningssystem. Der vil også – ligesom i det nuværende system – kunne være situationer, hvor kan være behov for korrektion af de budgetterede nettodriffts- og anlægsudgifter, f.eks. på grund af konteringsmæssige forhold. I det nuværende system kendes der eksempler på, at en omlægning fra refusion til tilskud har ført til korrektion af nettodriffts- og anlægsudgifterne med henblik på at sikre, at omlægningen ikke ville medføre udligningsmæssige virkninger.

I forbindelse med det foreslåede udligningssystem kan det nævnes, at i de beregninger, der ligger til grund for dette system, er de kommende kommunale bidrag til regionerne i form af grundbidrag til sundhedsvæsenet og udviklingsbidrag betragtet som finansielle bidrag. Det er bidrag af en generel karakter, som afregnes med et fast beløb pr. indbygger for alle kommuner i regionen, og som ikke direkte er relateret til den pågældende kommunes brug af regionale ydelser. Disse bidrag er derfor betragtet som finansielle bidrag, som ikke påvirker de kommunale nettodriffts- og anlægsudgifter.

I forbindelse med beregning af en eventuel efterregulering efter § 24 indgår de faktiske kommunale nettodriffts- og anlægsudgifter, således som de fremgår af de kommunale regnskaber. Der vil på samme måde som ovenfor nævnt kunne foretages korrektioner i forbindelse med udligningsberegningen.

Til § 29

Det indbyggertal, der indgår i udligningsberegningerne efter denne lov, er det såkaldte betalingskommunefolketal. Det vil sige, at de personer, hvor

en anden kommune end bopælskommunen i henhold til den sociale lovgivning har en betalingsforpligtelse, henregnes til indbyggertallet i den kommune, som har betalingsforpligtelsen. Dermed forsøges det at sikre størst mulig sammenhæng mellem udgifter og finansiering. De nævnte betalingsforpligtelser registreres i cpr-registret, således at dette indbyggertal kan opgøres entydigt. Det skal bemærkes, at dette er en uændret videreførelse af de nuværende regler.

Til § 30

Det indgår i lovforslaget, at der – i lighed med den hidtidige praksis – er bemyndigelse til indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de mere detaljerede regler omkring opgørelsen af en række af forhold, der indgår i udligningsberegningerne. Disse regler fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Denne bestemmelse indeholder en bemyndigelse til indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler for de opgørelser af kommunernes beskatningsniveauer, beskatningsgrundlag, udskrivningsgrundlag og nettodrifts- og anlægsudgifter, som indgår i udligningsberegningerne. Der fastsættes blandt andet regler om hvilke opgørelser af de relevante forhold, der skal indgå i udligningsberegningerne, opgørelses-tidspunkter, vægten af de afgiftspligtige grundværdier ved beregningen af beskatningsgrundlaget, jf. § 26, eventuelle tekniske korrektioner i forbindelse med opgørelse af nettodrifts- og anlægsudgifterne mv.

Til § 31

I denne bestemmelse bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler om opgørelse af kommunernes udgiftsbehov. Efter denne bestemmelse fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren de nærmere regler om det statistiske grundlag for opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov, herunder hvilke statistikker der anvendes, og opgørelsestidspunktet for de pågældende statistikker.

Endvidere fastsættes afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter ligeledes, hvordan de enkelte aldersgrupper vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne. Den foreslåede bestemmelse svarer til den bestemmelse, der gælder vedrørende den nuværende opgørelse af det kommunale udgiftsbehov. Fastsættelsen af aldersgrupper og enhedsbeløb har hvert år indgået som en del af indenrigs- og sundhedsministerens årlige bekendtgørelse om opgørelse og afregning af tilskud og tilsvar i henhold til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Til § 32

I denne bestemmelse bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler om tildeling og afregning af de tilskud, der kan

ydes til ugunstigt stillede kommuner til medfinansiering af projekter, der modtager tilskud fra de regionale EU-støtteordninger, jf. § 17. Tilskuddene fordeles efter ansøgning, og indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter efter denne bestemmelse de nærmere regler om ansøgningsprocedure og om tilbagebetaling af uforbrugte tilskud.

Til § 33

I denne bestemmelse bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler om opgørelse af antallet af indvandrere, flygtninge og efterkommere, som indgår i udligningen efter § 22. De nærmere regler omfatter fastlæggelsen af hvilke statistikker, opgørelsen skal baseres på, tidspunktet for opgørelsen og afgrænsningen af de oprindelseslande, opgørelsen skal baseres på.

Til § 34

I denne bestemmelse bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler om opgørelse af den såkaldte kommunale budgetgaranti, jf. § 14, stk. 2, nr. 5. Budgetgarantien indebærer, at kommunerne kompenseres over bloktilskuddet for udviklingen i de kommunale udgifter til en række overførselsindkomster. De nærmere regler for opgørelse heraf har hidtil været fastlagt i en særskilt bekendtgørelse. Forslaget indebærer en uændret videreførelse af denne ordning.

Til § 35

I denne bestemmelse bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte de nærmere regler om tidspunktet for afregning af tilskud og bidrag efter denne lov. Hovedreglen er, at tilskud og bidrag for tilskudsåret afregnes til kommunerne med 1/12 i hver måned i året. Midtvejsreguleringer i tilskudsåret afregnes med 1/3 i hver af månederne oktober, november og december. Eventuelle efterreguleringer vedrørende tidligere år afregnes i året tre år efter tilskudsåret med 1/3 i hver af månederne januar, februar og marts.

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse i § 36 er en uændret videreførelse af den tilsvarende bestemmelse i den nuværende udligningslov. Bestemmelsen indebærer, at når tilskuds- og udligningsbeløb efter denne lov er udmeldt til kommunerne, foretages der ikke efterfølgende ændringer heri. Tilskuds- og udligningsbeløb beregnes på det datagrundlag, der foreligger på beregningstidspunktet. Der er tale om en lang række data fra forskellige kilder, hovedsageligt skattemyndighederne og Danmarks Statistik. Der vil i visse tilfælde efterfølgende blive foretaget korrektioner eller opdateringer af dette datamateriale, men af hensyn til kommunernes budgetsikkerhed foretages der ikke løbende ændringer i de tilskuds- og udligningsbeløb, der er udmeldt til kommunerne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at ændringer

af data for en enkelt kommune i udligningsberegningen vil medføre afledte ændringer i tilskuds- og udligningsbeløbene for samtlige kommuner.

Bestemmelsen i stk. 2 giver dog mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren i ganske særlige tilfælde kan korrigere tilskuds- og udligningsbeløb efter denne lov, hvis der efterfølgende konstateres fejl i beregningsgrundlaget. Hvis der konstateres fejl i beregningsgrundlaget, som er af afgørende betydning for beregningen af tilskuds- og udligningsbeløb, giver loven således mulighed for at foretage korrektion af beregningerne, uanset at der er foretaget udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb til kommunerne. Bestemmelsen vil dog kun blive anvendt i ganske særlige tilfælde, da det vil medføre betydelige problemer for den kommunale budgetlægning, hvis der ændres på de økonomiske forudsætninger på et sent tidspunkt i budgetlægningsfasen.

Til § 37

Loven har virkning fra og med tilskudsåret 2007. Det vil sige, at kommunerne senest den 1. juli 2006 skal have meddelelse om tilskuds- og udligningsbeløb efter denne lov for tilskudsåret 2007.

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Samtidig ophæves den hidtil gældende udligningslov: Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. Fastsættelse og afregning af tilskud og tilsvar efter denne lov frem til den 31. december 2006 sker dog efter de hidtil gældende regler. Kommuner og amtskommuner vil således også i den resterende del af 2006 få afregnet tilskud og tilsvar efter de hidtil gældende regler.

Ophævelsen af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner betyder, at der fra og med 2007 ikke længere afregnes efterreguleringsbeløb efter denne lov. Efter denne lov skulle der for de kommuner og amtskommuner, der har valgt at selvbudgettere, foretages en efterregulering af tilskuds- og udligningsbeløbene i året tre år efter tilskudsåret. For de kommuner og amtskommuner, der har valgt at selvbudgettere for årene 2004, 2005 og 2006, skulle der således foretages en efterregulering af de selvbudgetterede beløb i henholdsvis 2007, 2008 og 2009. For amtskommunerne var det dog obligatorisk at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og de statsgaranterede udligningsbeløb for 2006. Der ville derfor ikke kunne blive tale om efterregulering af amtskommunerne vedrørende dette år.

I denne efterregulering indgår ændringer som følge af forskelle mellem det skønnede indbyggertal og udskrivningsgrundlag, som har ligget til grund for kommunens budgetlægning, og det faktisk opgjorte indbyggertal og udskrivningsgrundlag for tilskudsåret. Det faktiske udskrivningsgrundlag er baseret på en opgørelse pr. 1. maj i året to år efter tilskudsåret.

For alle kommuner og amtskommuner skulle der endvidere efter den hidtil gældende udligningslov foretages en årlig efterregulering tilskuds- og ud-

ligningsbeløb vedrørende tidligere år. I denne efterregulering indgik afregninger til kommunerne af indkomstskatter vedrørende tidligere år, dvs. afregninger fra og med indkomståret 2000 og frem til året 4 år før det pågældende år. Eksempelvis er den efterregulering, der er afregnet i 2006, baseret på den regulering af de kommunale skatter for indkomstårene 2000, 2001 og 2002, der er opgjort i perioden 1. maj 2004 til 1. maj 2005.

Både den første efterregulering for de selvbudgetterende kommuner og amtskommuner og de efterfølgende efterreguleringer vedrørende tidligere indkomstår hænger sammen med de efterreguleringer af kommunale og amtskommunale skatter, som foretages for de pågældende år. Efterreguleringer af skatter og efterreguleringer af udligningsbeløb vil typisk være modsatte, dvs. at en positiv skatteafregning vil give anledning til et negativt udligningsbeløb, mens en negativ skatteafregning vil give anledning til et positivt udligningsbeløb.

I forbindelse med nedlæggelsen af amtskommunerne og etableringen af de nye kommuner forekommer det imidlertid hensigtsmæssigt at afskaffe disse efterreguleringer af skat og udligning vedrørende de tidligere kommuner og amtskommuner. Det vil således fremover være staten, der afholder de udgifter eller indtægter, som disse efterreguleringer ville give anledning til.

Afskaffelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for de tidligere kommuner og amtskommuner følger som nævnt af ophævelsen af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. Afskaffelsen af efterreguleringen af kommune- og amtsskat følger af det fremsatte forslag om ændring af lov om kommunal indkomstskat og af ophævelsen af lov om amtskommunal indkomstskat.

Til § 38

Til stk. 1-4

Bestemmelserne i stk. 1-4 udmønter den del af overgangsordningen, som indebærer tilskud til de kommuner, som har et beregnet tab som følge af kommunalreformen og udligningsreformen, som overstiger 1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Tilskuddet finansieres af bidrag fra de kommuner, som har en beregnet gevinst på over 1 pct. af beskatningsgrundlaget.

Den overgangsordning, som indgår i aftalen om en finansieringsreform, indebærer at der i 2007 gives mulighed for en første tilpasning til tab og gevinster, der ligger på eller under 0,2 procent af beskatningsgrundlaget. I det omfang kommunen har tab og gevinst over dette niveau, vil der i 2007 blive fastsat øvre grænser for kommunens beskatning, der tager hensyn til overskydende tab og gevinster. Den øvre grænse beregnes, således at der tages udgangspunkt i det beregnede beskatningsniveau for den nye kommune efter omlægning af amtsskatterne og herefter korrigeres med højst 0,8 procent af beskatningsgrundlaget afhængig af tab og gevinst. Reglerne om de øvre grænser vil respektere de vilkår, der er fastsat om differentieret skatteudskrivning for visse kommunesammenlægninger.

Reglerne herom indgår i det samtidig med dette forslag fremsatte lovforslag om begrænsninger i den kommunale skatteudskrivning for 2007 og regulering af de kommunale bidrag til regionerne i 2007.

De kommuner, der har tab eller gevinst på over 1 pct. af beskatningsgrundlaget, vil være omfattet af overgangsbestemmelserne i denne lov. Overgangsordningen indebærer en indfasning af tab eller gevinst på over 1 pct. af beskatningsgrundlaget.

De kommuner, som har et tab på over 1 pct. af beskatningsgrundlaget, vil i 2007 modtage et tilskud svarende til den del af tabet, som overskrider 1 pct. af beskatningsgrundlaget. Dette tilskud vil herefter i de følgende år blive nedtrappet svarende til årlige nedsættelser af tilskuddet på 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget.

De kommuner, som har gevinst på over 1 pct. af beskatningsgrundlaget, vil tilsvarende blive omfattet af overgangsordningen, således af de i 2007 skal betale et bidrag svarende til den del af gevinsten, der overstiger 1 pct. af beskatningsgrundlaget. Dette bidrag vil herefter i de følgende år blive nedtrappet svarende til årlige nedsættelser af bidraget på 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget.

Tilskud og bidrag fra denne overgangsordning beregnes én gang for alle af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Tilskuddet til kommuner med tab finansieres af bidrag fra kommuner med gevinst.

Til stk. 5-6

Bestemmelserne i stk. 5 og 6 indebærer, at kommunerne Læsø, Samsø og Ærø ikke vil være omfattet af den ovennævnte overgangsordning. Disse kommuner modtager et særligt tilskud efter § 21, stk. 1, med henblik på at kompensere dem for de særlige udgifter som ø-kommuner. For tilskudsåret 2007 er fordelingen af dette tilskud fastlagt i stk. 6. Fordelingen af tilskuddet for 2007 er fastlagt under hensyntagen til disse kommuners tab eller gevinster som følge af kommunalreformen og udligningsreformen. Fordeling af dette tilskud for de følgende år fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren, jf. § 21, stk. 1.

Til stk. 7

Stk. 7 indebærer, at nettovirkningen ved overgangsordningen efter bestemmelserne i stk. 1-4 afregnes over bloktilskuddet. Det vil sige, at merindtægten som følge af, at bidragene til ordningen vil overstige tilskuddene fra ordningen, tilbageføres til bloktilskuddet.

Til stk. 8

Det fremgår af aftalen om en finansieringsreform, at tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner for tilskudsåret 2007 forhøjes med 150 mio. kr., således at flere kommuner kan komme i betragtning i dette år. Forhø-

jelsen sker under hensyntagen til, at der i 2007, som i 2006, vil gælde et skatteloft for den enkelte kommune. Det begrundes i aftalen endvidere med, at beregningerne vedrørende en finansieringsreform hviler på en række alt andet lige forudsætninger om opgaveflytninger og skatteniveauer mv., ligesom forudsætningerne er indbyrdes afhængige.

Til § 39

De hidtidige ø-støtteordninger, dvs. støtten efter lov om trafikstøtte til de mindre øer samt tilskud til ø-kommunerne i henhold til den hidtidige udligningslov omlægges med denne lov, jf. bemærkningerne til § 20. Som konsekvens heraf ophæves lov om trafikstøtte til de mindre øer.

Til § 40

Til nr. 1

Ved bestemmelsen i § 24, stk. 2, i lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (regionsloven) bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til regionsrådet om regionens økonomi. Bestemmelsen svarer til § 46, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Ved den i nr. 1 foreslåede ændring udvides denne bemyndigelse til at omfatte fastsættelse af nærmere regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til kommunalbestyrelserne i regionen om regionens økonomi.

Baggrunden for forslaget er, at en del af regionernes finansiering hidrører fra kommunerne i regionen. Efter §§ 6 og 7 i lov nr. 543 af 24. juni 2005 om regionernes finansiering skal hver kommune således årligt betale et grundbidrag til finansiering af sundhedsområdet og et udviklingsbidrag til finansiering af de regionale udviklingsopgaver til den region, hvori kommunen ligger. Kommunalbestyrelserne er efter de nævnte bestemmelser givet indflydelse på fastsættelsen af bidragene, herunder kan 2/3 af de kommunale medlemmer af kontaktudvalget i regionen blokere for stigninger i bidragene ud over satsreguleringsprocenten. Endvidere skal kommunerne i regionen efter den nævnte lovs §§ 13 og 14 betale aktivitetsafhængige bidrag til regionens ydelser og behandling på sundhedsområdet.

På den baggrund findes der at være grund til at give kommunalbestyrelserne adgang til løbende indsigt i regionens økonomi, således at medlemmerne gives mulighed for at følge med i udviklingen heraf.

Regionslovens § 24, stk. 2, vil blive udmøntet ved, at der i "Budget- og regnskabssystem for regioner" vil blive stillet krav om udarbejdelse af særlige likviditetsoversigter hvert kvartal til forelæggelse for regionsrådets medlemmer, svarende til de likviditetsoversigter opgjort efter kassekreditreglen, som hvert kvartal skal forelægges medlemmerne af kommunalbestyrelserne.

Endvidere vil der i "Budget- og regnskabssystem for regioner" blive stillet krav om udarbejdelse af oversigter, der giver en overordnet præsentation af det forventede årsresultat for hvert af de tre regionale aktivitetsområder, som regionernes økonomi er opdelt i, sammenholdt med det budgetterede. Oversigterne forelægges hvert kvartal for regionsrådet.

Oversigterne skal ledsages af en analyse og vurdering af det forventede resultat samt en forklaring af årsagerne til afvigelser fra det budgetterede, samt hvilke initiativer evt. budgetafvigelser giver anledning til. Analysen af de samlede budgetafvigelser vil kunne tage udgangspunkt i de poster, hvortil der er meddelt bevilling ved budgettets vedtagelse og efterfølgende tillægsbevillinger.

Oversigterne vil endvidere kunne indeholde mere specifikke oplysninger om de tre aktivitetsområder.

Ændringsbestemmelsen vil blive udmøntet ved fastsættelse af bestemmelser om, at de samme oversigter tillige vil blive forelagt medlemmerne af kommunalbestyrelserne i regionen.

Oversigterne vil endvidere skulle sendes til staten, da de vil kunne anvendes som et supplement til den øvrige økonomiske styring af regionerne

I dag indberetter kommuner og amtskommuner til Indenrigs- og Sundhedsministeriet kvartalsvise regnskabstal, forventninger til de endelige regnskaber og likviditeten opgjort efter kassekreditreglen. Disse indberetninger forventes videreført i forhold til regionerne og vil sammen med forslaget om udarbejdelse af særskilte økonomioversigter til medlemmerne af regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen kunne anvendes som led i opfølgingsproceduren på de kommende årlige aftaler om regionernes økonomi.

Indsendelsen til staten sker med henvisning til regionernes oplysningspligt over for vedkommende minister, jf. regionslovens § 38, jf. lov om kommunernes styrelse § 63.

Til nr. 2

Der er tale om en redaktionel ændring.

Til nr. 3

§ 8 i lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S) fastlægger, at Københavns og Frederiksberg Kommuner betaler en andel af H:S' udgifter svarende til deres forbrug af ydelser i sygehusfællesskabet. Kommunernes betalinger i budgetåret sker som å konto betaling, der fastlægges på baggrund af de to kommuners forventede forbrug det foregående år. Inden 1. juli i det efterfølgende år foretages der på grundlag af sygehusfællesskabets regnskab en endelig opgørelse af betalingen på grundlag af de to kommuners faktiske forbrug. Den endelige opgørelse gennemføres som en efterregulering af de å konto bidrag, som Hovedstadens Sygehusfællesskab på vegne af de to kommuner skønsmæssigt har opgjort 2 år tidligere.

Overskud eller underskud indregnes i de to kommuners betaling i det efterfølgende budgetår.

Som følge af nedlæggelsen af H:S og ophævelsen af lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab pr. 1. januar 2007 er der ikke hjemmel til i 2007 at gennemføre indbyrdes efterregulering af de to kommuners bidrag for så vidt angår forbruget i 2006. Der vil endvidere ikke kunne foretages efterregulering i forhold til forbruget i 2005, selv om det faktiske forbrug kan opgøres i 2006, inden HS nedlægges. Det skyldes, at efterreguleringen som nævnt efter § 8 i lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab sker ved en indregning af kommunernes betaling i det efterfølgende budgetår.

Der er i lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab helt generelt tilstræbt en model, der sikrer, at de to kommuner hver især skal afholde netop den del af sygehusfællesskabets udgifter, som er udløst af kommunernes respektive forbrug, ligesom loven tilsigter, at der, når talgrundlaget rent teknisk gør det muligt, skal foretages en endelig, indbyrdes opgørelse af bidragene.

Med bestemmelsen i § 88 a sikres det, at der i 2006 og 2007 kan foretages en indbyrdes efterregulering mellem Københavns og Frederiksberg Kommuner af kommunernes forbrug af ydelser i Hovedstadens Sygehusfællesskab for hhv. 2005 og 2006 efter samme principper, som følger af bestemmelsen i § 8 i lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Et eventuelt overskud eller underskud i sygehusfællesskabets samlede drift i 2005 eller 2006 vil ikke efter den foreslåede bestemmelse skulle indgå i efterreguleringen. Den foreslåede indbyrdes efterregulering involverer kun de to kommuner selv, og beregningen heraf forventes ikke at kræve væsentlige, administrative ressourcer.

Den beregningsmæssige opgørelse af efterreguleringen for 2005 foretages af Hovedstadens Sygehusfællesskab. Den beregningsmæssige opgørelse af efterreguleringen for 2006 foretages af Region Hovedstaden. Hovedstadens Sygehusfællesskab og Region Hovedstaden har det ansvar for opgørelsernes rigtighed m.v., som normalt ville følge af lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Til § 41

Med bestemmelsen er det hensigten at der kan gennemføres en teknisk harmonisering af anvendelse af folketal i beregningsgrundlaget for de kommunale bidrag (grundbidraget og det aktivitetsafhængige bidrag på sundhedsområdet) i Lov om regionernes finansiering med de principper, som anvendes i forbindelse med finansieringen af kommunerne, hvor der som udgangspunkt anvendes et folketal opgjort, som bestemt ved § 29 i dette forslag til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Med ændringen sigtes på at skabe konsistens mellem de kriterier for opgørelse af folketal, der anvendes henholdsvis i forhold til kommunernes

ansvar på sundhedsområdet og det tilsvarende finansieringsgrundlag for opgaverne.

Indenrigs- og sundhedsministerens nærmere fastsættelse af afgrænsningen af, hvilke patienter, der henregnes til kommunen vil ske under hensyntagen til de registreringsmæssige muligheder.

Til § 42

Der er tale om en redaktionel ændring vedrørende en henvisning i lov om Det Centrale Personregister til en bestemmelse i den hidtidige udligningslov, som med dette lovforslag foreslås erstattet med denne lov. Den bestemmelse, der henvises til, har hidtil indgået som § 25, stk. 3, i udligningsloven og overføres uændret til § 29 i denne lov.

Til § 43

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.